

LAIKAS

Nr. 258
XII M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 2 DE JUNIO — BIRŽELIO 2 D. 1960 M.

Konferencijai Sugriuvus

(E) Šio pasaulio didieji grįžo į savo namus, kuriuose jie buvo sutikti taip, lyg būtų kažką didžio nuveikę. Gi tikrovėje, jie nenuveikė nieko: nūdienos pasaulio likimo apsprendimas nustmtas šešioms, aštuoniems mėnesiams. Viskas lieka, kaip buvo iki šiol. Šitai gerai išryškino Chruščiovo apsilankymas Rytų Berlyne.

Maskvos planuotojai Kremliuje, jausdami pašonėje kinietišką kumštį, liko svyruot tarp Vakarų ir Rytų, ir šito pasėkoje davė tvarkdariui Chruščiovuvi nurodymų visą reikalą atidėti iki 1961 m.

Kai dėl Chruščiovo, tai jis nėra joks Stalinas: jis tėra tik

VAKARŲ BIRŽOSE AKCIJOS PAKILO

Kodėl? Todėl, kad prieita išvados, kad karo nebus: Kremlius laikosi, palyginti, nuosaikiai. Amerikiečių raketa tiksliai pasiekė per 14.000 km. nuotolį, gi tuo tarpu sovietinio atmosferinio laivo lėlei nepavyko grįžti į žemę. Karas galėtų daugelį pražudyti; jų tarpe ir Sovietų Sąjungą.

Ar šį metų galėtume pavadinti atoslūgio metu? Kiek tai liečia demokratijas, atsakymas galėtų būti teigiamas; gi kiek tai liečia totalitarines valstybes, atsakymas yra neigiamas, nes totalitarinės valstybės laikosi tik nuolatinių mobilizavimu. Atim-

užtenka dešimties ar penkiolikos metų.

STALINISTAI KELIA GALVAS

Sovietų Sąjungoje anksčiau, negu buvo laukta, stalinistai, paremti kiniečių, sudavė Chruščiovui smūgį. Teks palaukti, iki paaiškės, ar Chruščiovas galės atsilaikyti. Jeigu pasivirtintų žinia, kad Mikojanas krito kaip auka, tada netektų abejoti, kad ir ukrainiečio padėtis nėra geresnė. Kaip ten bebūtų, Vakarų likimas priklausys nuo to, ar vakariečiai bus susicementavę ir vieningi, ar ne.

Sprendimas, atrodo, gali įvykti ne šiemet, bet sekančiais me-

vienas iš vyriausių kolektyvo narių. Norint išsilaikyti komunistiniame kolektyve, reikia laikytis "niekuomet neklystančios" partijos vidurio linijos. Dėl šios partijos vidurio linijos Chruščiovui šiuo metu tenka kovoti. Ar jis išeis iš šios kovos laimėtoju, šiuo metu dar nėra aišku. Sekančios savaitės ir mėnesiai parodys šios kovos išdavus.

GYVENAM MASIŲ VALDYMO LAIKOTARPYJE

Didžiųjų konferencija masių vaizduotėje užėmė didelę ir svarbią vietą. Kiniečių masė džiugauja, nes ji yra faktiškoji Didž. konferencijos išardytoja. Vakaruose masėse jaučiamas nusivylimas.

Komunistinė partijos linija pasuko smarkiai į kairę: Malenkovas rūpestingai pergabentas į kitą vietą; Molotovui vėl leidžiama kalbėti, ir šituo pačiu Chruščiovas yra priverstas atitinkamai pasukti vairą. Tito vėl atakuojamas. Varšuvoje dirba kiniečių delegacija. Gi Rytų Berlynas, kad ir nenorom, turi klausyti Chruščiovo pastabų. Aštuoni tūkstančiai atrinktu komunistinių pareigūnų klausėsi Rytų Berlyno vertėjo žodžių: "Palauksime draugai, iki reikals labiau prinoks".

kit iš jų prieš grėsme, ir čia pat iškilis pagrindiniai klausimai: Kur mūsų gėrbūvis?, kur mūsų geri batai, drabužiai ir jaukūs gyvenamieji namai, kurių apstų Vakaruose, ir kurių nėra komunistinio bloko valstybėse? Kinijai šiuo metu dar mažiau reikia, gi Sov. Sąjungoje žmonės norėtų vilas turėti. Deja, masių pageidavimo išpildyti taip greitai negalima. Čia ne-

POLITINĖ JUSTICIJA KAIP TERORO ĮRANKIS

Laisvųjų juristų komisija Vakarų Berlyne paskelbė, jog jos surinktais duomenimis tarp 1945 ir 1959 m. 45,984 asmenys buvo suimti ir nuteisti daugiausia už politinius nusikaltimus. Iki 1955 m. politinius nusikaltėlius teisė sovietiniai karo tribunolai ir "liaudies teismai". Jie nuteisė mirti 145 asmenis, 456 asmenims priteisė kalėjimą ligi gyvos galvos. 24,270 kalinamųjų buvo kalėti sunkių darbų kalėjimuose 116,476 metus. (Vidutiniškai imant, kiekvienam kaltinamajam tenka apie 5 metus sunk. darbo kalėjimo.) Nuteistųjų tarpe yra 2,218 moterų, iš jų 6 nuteistos mirti ir 15 — kalėti ligi gyvos galvos. Nuteistųjų tarpe yra 538 nepilnametieji jaunuoliai.

tais. Gi iki visa tai įvyks, vakariečiai turi nepasiduoti prabangos užliūliavimui; priešingai, turi ryžtis, atėjus lemiamai valandai, ginti savo namus ir visa tai, ką jie savo rankų darbu yra sukūrę.

Šiuo metu viskas laikinai lieka, kaip buvę. Bet ar Vakarai pasiliks tokie, kokie jie yra šandieną, šitai priklausys nuo mūsų pačių apsisprendimo!

Minėtai komisijai žinoma, kad 13,000 buvo areštuota politiniais motyvais, bet nepasisekė nustatyti, kokią bausmę jie gavo. Vien Sovietų kariniai tribunolai nuo 1945 ligi 1955 metų, nuteisė 8,118 vokiečių; 373 kaltinamieji gavo mirties bausmę, 7,482 kaltinamieji, jų tarpe 720 moterų ir 245 nepilnamečių, iš viso gavo 145,191 metų priversinių darbų. Toliau 263 kaltinamiesiems mirties bausmė buvo pakeista kalėjimu ligi gyvos galvos.

Į šitą skaičių neįeina 65,000 asmenų, kurie tuoj po karo koncentracijos stovyklose mirė. Konc. stovyklos buvo okupacinės Sovietų kariuomenės įsteigtos ir tik 1950 metais likviduotos, perduodant dalį kalinių vo-

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
No. 636922

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL

Franqueo Pagado
Concesión No 4289
Tarifa Reducida
Concesión No 4015

PO ŽEMĖS DREBĖJIMO ČILĖJE

Plaukia Pagalba iš Viso Pasaulio

● Santiago. — Valdivia ir Concepcion labiausiai nukentėję miestai. — Valdivijoje apie 100.000 žmonių randasi didžiausiam varge, nes praėję žemės dreblėjimai padarė didžiausius nuostolius. Visas miestas atrodo lyg vienos didžios rankos apvertas ir sugriantas. Pagalbos daliniai dirba kiek begalėdami: maitindami iš lauko virtuvių, ugniešesiai veža žmonėms vandenį.

Tačiau ankų žmonėmis daugiausiai pareikalavo Concepcion mieste. Concepcion skaito virš 120.000 gyventojų. Sunku pasakyti kiek žuvo. Yra žinoma, kad virš 200 namų yra visiškai sugriauti, daug yra smarkiai apgadinti, taip kad nebegalima bus sutaisyti. Apie 40.000 žmonių liko be pastogės.

Santiago mieste studentai renka aukas nukentėjusiems. Tik praėjus pirmadienį čilės gyventojai galėjo

ramiau atsikvėpti nuo žemės dreblėjimų. Nežiūrint didelės pagalbos iš užsienio, nespėjama žmones suselpti. Š. Amerika pasiuntė 50 sunkiųjų transporto lėktuvų pilnų su daiktais. Argentinos vyriausybė paskyrė 50 milijonų pezų įvairiems dalykams savikaina nupirkti ir nukentėjusiems pasiųsti. Pažymėtina yra, kad Avellanedos miesto Taryba paskyrė 250.000 pezų, Mendozos miestas 2 milijonus pezų ir 24 mašinas su medikamentais, paklodėmis, dekėmis. Iš Misionos paskirta 1.200.000 pezų ir renkamos aukos iš gyventojų.

Praėję žemės dreblėjimai palietė netik pietinę Čilės dalį, bet ir tolimas Ramiojo vandenyno salas, pasiekė Honolulu, net Manilą. Pagal seismografų parodymus, šis žemės dreblėjimas yra vienas iš pačių didžiausių dreblėjimų, užregistruotų mūsų epochoje.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

● Sovietų marinių oficialus organas "Vodni Flot" jau antru kartu laike dešimt dienų nusiskundžia dėl amerikiečių lėktuvų skraidymo virš sovietų laivų. Laikraštis mini, kad laike nuo 23 iki 29 gegužio amerikiečių lėktuvai pasirodė Viduržemio, Atlanto, ir Ramiojo Vandenyne virš sovietų laivų visal netolimame nuotolyje. Sovietų laikraštis reiškia didelį "pasipiktinimą" dėl amerikiečių "provokacinių skraidymų".

● Amerikos laikraštis "US News and World Report" pranešė, kad Britų premjeras Mac Millan pasiūlęs Eisenhoveriui atsiprašyti Chruščiovą dėl "U2" lėktuvo, kuris tiek sukėlė triukšmą. Tuomi Eisenoveris galės atitaisyti įtemptą padėtį su Sovietų Rusija.

● Peking. — Kinijos premjeras Tschu-En-lai birželio 1 dieną pasirašė su Mongolija taikos ir pagalbos sutartį. Ta proga jis pagrąšė Š. Ameriką, primindamas, kad "bet koks Amerikos užpuolimas kurios nors socialistinės respublikos reikštų pačios Kinijos užpuolimą, kuri skaičiuoja 650 milijonų gyventojų". Tuomi Tschu-En-lai norėjo pasakyti, kad Amerika tenebanda užkabinti nė vieno "satelitų" kraštų.

● Jeruzalė. — Eichmanno byla. Žydų Pasaulinio Kongreso prezidentas Nahum Goldmann pasiūlė Eichmanno bylą perduoti tarptautiniam teismui Jeruzalėje. Izraelio vyriausybė turėtų iš įvairių kraštų pakviesti teisėjus. Bet prieš šį Goldmano pasiūlymą griežtai protestuoja Izraelio teisingumo ministras, kuris nori, kad buvęs žydų didžiausias naikintojas atsakyti vien prieš žydų teismą Jeruzalėje.

Pagal žydų duodamus duomenis, iš viso Hitleris išnaikins apie 6 milijonus žydų. Eichmann yra skaitomas vienas iš patikimiausių Hitlerio bendradarbių žydų naikinime. Eichmann buvo pagautas žydų šnipų Argentinoje ir tuojau lėktuvu pristatytas į Jeruzalę.

● Ankara. — Turkijos šaltoji revoliucija. — Turkijoje valdžios perverimas įvykdytas kariuomenės be kraujo didesnio praliejimo krašte sukėlė didelį pasitenkinimą. Buvęs prezidentas Menderes ir visi ministrai buvo suareštuoti ir į Yasada salą uždaryti. Vidaus reikalų ministras Namik Gedik išsoko iš 4 aukšto ir užsimušė. Laikinuoj prezidentu paskirtas Gursel, kuris pranešė per radiją, kad jis laikysis ir toliau Turkijos sutartis sudarytas su NATO ir kitom valstybėm. Iki šiol jau 17 valstybių pripažino naują Turkijos laikinąją vyriausybę kaip teisėtą krašto ir tautos vyriausybę.

● Tokio. — Demonstrijos prieš japonų-amerikiečių paktą. Gegužio 24 d. prie parlamento rūmų Tokio kairiųjų pažiūrų studentai suruošė demonstracijas prieš Kiši vyriausybę, protestuodami prieš pasirašytą japonų-amerikonų draugiškumo paktą. Demonstrantus išblaškyti atkietųjų komunistų baudžiamosioms institucijoms, o kitą dalį deportuojant į Sovietų Sąjungą priverstiniais darbams.

vyko policija, su kuria demonstrantai susirėmė: apie 128 asmenys buvo sužeisti, tarp jų 88 policistai.

● (E) Įsteigta New Yorke "Pabaltijo Valstybių Laisvės Taryba", kurios pirmininku išrinktas V. Sidzikauskas, paskelbė atsisakimą į visų šalių lietuvių visuomenę ryšium su sovietine agresija prieš Pabaltijo kraštus, įvykdyta prieš 20 metų. Atsisakime raginama tąją sukaktį minėti kiek galint bendromis trijų Pabaltijo tautų žmonių pastangomis. Sukaktuvinės datos yra šios:

- 1940 m. birželio 15 d. sovietų karinės pajėgos okupavo Lietuvą, birželio 17 d. Latviją ir Estiją.
- 1940 m. liepos 14-15 dienomis buvo įvykdomi tariami "rinkimai" į "liaudies seimą".
- 1940 m. liepos 21-22 dienomis "liaudies seimai" priėmė Maskvoje sureduotas rezolucijas, prašančias Lietuvą, Latviją ir Estiją įjungti į Sov. Sąjungą.
- 1940 m. rugpjūčio 3 d. Sovietų Sąjungos Aukšč. taryba nutarė įjungti Lietuvą, rugp. 5 d. Latviją, rugp. 6 d. Estiją į Sovietų Sąjungą.

Numatyta išleisti atitinkamos literatūros svetimom kalbom tai pavergimo sukaktiui paminėti ir kitoms tautoms išaiškinti, kad Pabaltijo tautos siekia laisvės ir nepriklausomybės.

● Havana. — Jaunimui privaloma darbo tarnyba. Fidel Castro paskelbė, kad jaunuoliams nuo 14 iki 17 metų bus įvesta privaloma darbo tarnyba. Pirmais metais bus pašaukta apie 40.000, o per sekančius tris juos metus virš 80.000. Jaunimas darbo tarnyboje gaus pirmą karinį parengimą ir bus panaudotas įvairiems darbams. Nuo darbo tarnybos busia tikslai studentai paliuosiuojami. Beto pažadėta 4.500 studentų pašalpos.

● La Paz. — Rinkimo įkarštis Bolivijoje didėja. Bolivijoje paskutiniu laiku per pasirošimus rinkimams komunistai bandė prarasti savo kandidatus, bet kitos partijos pasipriešino. Krašte vis labiau auga įtampas dėl artėjančių rinkimų. Nežiūrint komunistinio pavojaus krašte, Bolivijos prezidentas Siles Suazo pareiškė, kad jis esąs pasirošęs pakviesti Chruščiovą pas save į svečius, jei Nikita panorėtų apsilankyti Pietų Amerikoje.

● Moskau. — Kremlius nori "sutvirtinti" konferenciją. Chruščiovas gegužio 28 d. kalbėdamas darbininkams, susirinkusiems prie Kremliaus pareiškė, kad sekančioje viršinių konferencijoje turėsiantis dalyvauti ir Azijos didžiosios tautos.

Tuomi be abejo pirmoje eilėje jis turėjo galvoje Raudonąją Kiniją, kuri paskutiniu laiku vis labiau pradeda daryti įtakos į Sovietų užsienio politiką.

Pačioje Sovietų Sąjungoje vis daugiau pradeda pasireikšti kariuomenės vadas Malinovski, kuris neseniai pagrąšino Amerikai ir visiems jo "satelitams", kad jeigu bus pažeistas sovietų neutralumas perskandant sovietų teritoriją, tai "sovietų kariuomenė atrasianti priemonių duoti atitinkamą atsakymą".

IŠ VISO PASAULIO

LENKIJA

GOMULKA BRESLAVE

(E) Wrocław (Breslau) įvyksiamie mitinge, lozungu "Wrocław per amžius lenkiškas", lenkų kom. partijos pirmininkas Gomulka, kalbėdamas apie Oderio ir Neissės sritį, pareiškė, kad Lenkija nuo karo pabaigos į tą sritį yra investavusi 150 milijardų zlotų. Elektros energijos gamyba pakilo 104 % ir plieno gamyba 134 %, lyginant su 1938 metais. Keturius kartus pakilo vario gamyba. Toliau jis sakė, kad lengvosios pramonės įmonių skaičius nėra pilnai atstatytas, ir žemės ūkis, lyginant jį su prieškariniais laikais, yra taip pat labai atsilikęs.

VENGIJA

"SAVANORIŠKI" DARBAI VENGRIJOJE

(E) Praėjusią vasarą apie 10.500 berniukų ir mergaičių, priklausantių Vengrijos jaunimo organizacijai KISZ, buvo paimta "Savanoriškoms darbo stovykloms". Šiais metais numatyta įsteigti 21 darbo stovykla; šioms stovykloms ši kartą reikės apie 21.000 jaunimo darbininkų.

Už savo darbą jaunuoliai jokio atlyginimo negauna: jiems išduodami tik raštai bei atžymėjimai.

SOV. RUSIJA

RUBLIO PAKEITIMAS

(E) Nuo 1961 metų pradžios Sovietų Sąjungoje bus paleisti į apyvartą nauji pinigai. P pinigų keitimui bus duotas trijų mėnesių laikas. Rublis bus keičiamas santykiu 10:1. Tuo pačiu santykiu bus perskaičiuotos visos gyventojų pinigines pajamos ir jų santaupos. Atitinkamai 10 kartų mažės už dabartinį lygį bus visos didmeninės supirkimo ir mažmeninės kainos, taigpi ir mokesčiai už visas gyventojams daromas paslaugas, kaip mokesčiai už butą ir komunalines paslaugas, už važinėjimą visų rūšių transportu, už teatrų, kinų lankymą ir t. t.

VISKAS NESĄŽININGAI IR PRĄSTAI ATLIKTA

(E) Š. m. "Izvestija" rašo: Raketos svaidom, aplink mėnulį laktom, o spintas gaminam tokias, kad

į jas baisu žiūrėti. Paimi į rankas kokį daiktą, ir savaime turi susirankinti: kaip viskas be jokio skonio ir nesąžiningai atliktas. Graudu žiūrėti į gremėzdiskus radijo ir televizijos aparatus, į pusiau teatbaigtas skalbimo mašinas.

Toliau likraštis klausia, kodėl Rusijoje tiek daug niekam tikusių, nesąžiningai ir gramozdiškai atliktų išdirbinių? Arba kodėl naujakurs, jėgės į naują kambarį, randa, kad ir grindys linksta, ir durys neužsidaro ir pro langus laisvai vaikščioja vėjai...

MOKĖK KLAUSINIAIS

(E) Š. m. "Izvestija" skundžiasi, kad norint nusipirkti valstybinėje krautuveje spintą, antklodę, ar nosinę, reikia mokėti... klausiniais. Už spintą kasos tarnautojas paprasčiausiai sako: Duokit 300 vištos klausinių, tada kalbėsime...

TUSČIOS KRAUTUVES

(E) Dar tili iki sekančio derliaus, o Frunzės (Kirkizijoje) krautuveše beveik nėra šviežių daržovių, nei buivių, nei vaisių.

Miesto gyventojams tenka ieškoti šių prekių pas paskirus vertelgas.

BE LEMPOS ŠVIESOS

(E) Murmanske sunku rasti žibalinę lempą. Žmonės prastovi šaltyje valandų valandas, kad galėtų nusipirkti lemputę žibalo, kurį atveža išskirstymo vežimais. Lygiai neįmanoma gauti mėlynojo skalbimui akmenėlio. Šituo pasinaudoja spekuliantai: jie sumala akmenėlį į miltelius ir, išskirstę turinį į smulkius pakietelius, pardavinėja juos už dvigubą kainą Murmansko gyventojams.

VOROŠILOVAS ATSISTATYDINO

(E) Vorošilovas atleistas iš Sov. Sąjungos Augščiausios Tarybos prezidiumo pirmininko pareigų. Chruščiovui pasiūlius, Vorošilovas lieka Sov. Sąjungos Augšč. Tarybos prezidiumo nariu ir jam suteiktas soc. darbo didvyrio vardas. Jo vietą užims Brežnevas, kuris šiuo metu yra Sov. S-gos Kom. Partijos Centro Komiteto sekretorius.

LIETUVIAI VISAME PASAULYJE

NORVEGIJA

(E) Lietuviai valkučiai atostogaus Norvegijoje. Ir ši vasarą norvegiams parsiuvs atostogoms tremtinių valkučių. Tik ką grįžo iš kelionės po Europą p. Nils Seim. Kelionės metu jis lankėsi tremtinių stovyklose, kviesdamas atostogoms mažuosius svečius. Jam ypaci artimi ir mieli buvo lietuvių tremtinių valkučiai, maždaug 11-12 metų amžiaus. Nuo liepos mėn. 16 d. jie praleis atostogas pas norvegų šeimas. Atostogų laikas — nuo 5 iki 6 savaitių.

DAILĖS KERAMIKA I NORVEGIJA

(E) "Dailės" kombinatas išsiuntė į Norvegijoje organizuojamą mugę dailiosios keramikos gaminių pavaldžius. Parodoje bus eksponuojami dailininkų Genienės, Vincevičienės, Krivaičio, Strigos ir kt. dirbinių.

JAPONIJA

SEPTYNI LIETUVIAI TURISTAI ISVYKO JAPONIJON

(E) Š. m. gegužės 9 d. septyni lietuviai išvyko turistinė kelionėn po Japoniją. Japonijoje jie viešės tryliką dienų. Šios tolimos kelionės metu lietuviai turistai devynias dienas pabuvos komunistinėje (liaudies) Kinijoje.

Turistų tarpe yra rašytojas Gudaitis-Guzevičius, dailininkė Trečiokienė, muzikė mokytoja Krasauskaitė ir kiti.

JUNGT. AMER. VALST.

ATVYKO K. PRUNSKIO MOTINA

Balandžio 11 į Chicago atvyko kun. J. Prunskio motina, kuri balandžio 2 dar buvo Kaune. Pasisakė, kad apie savo sūnaus kun. J. Prunskio

JIS PARSIVEŽĖ LIETUVOS ŽEMĖS

Jokūbas Stukas, vienas iš didesniųjų J. A. Valstybių lietuvių veikėjų, aktyvus L. Vyčių

organizacijos narys ir lietuviškosios radio programos New Yorko apylinkėse vedėjas, yra pats pirmasis lietuvis, kuris turėjo progą kaip turistas aplankyti Lietuvą, kur gimė jo tėvai, o jis pats tik iš pasakojimų ir knygų ją pažino ir pamylėjo.

Nuvykus iš Chicagos į New Yorką, buvo susisiektas su juo pačiu, tada tik ką sugrįžusiu iš savo reto pobūdžio kelionės.

J. Stuką prisiėjo užklupti sekmadienio popietę Apreiškimo parapijos salėje, kur jis laukė būti pristatytu apie 200 New Yorko lietuvių, padaryti pranešimą iš savo kelionės išpūdžių Lietuvoje.

Stukas kartu su savo draugu pramonininku E. Kruegeriu Lietuvoje praleido 8 dienas. Daugiausia laiko prabuvo Vilniuje ir tik vienai parai buvo užsukęs į Kauną. Vilniuje jis aplankė Gedimino kalną ir iš ten parsivežė lietuviškos žemės, kuri yra jam brangi kaip relikvija.

Priešingai kitų pasakojimams, Vilnius Stukui atrodė labai ne-

lietuviškas. Ten yra labai daug rusų, kurių galima visur užtikti — gatvėse, kavinėse ir kitur. Taip pat matosi ir nemažą kariuomenės. Nors ir stropiai saugumas "palydovo", jis nekarta buvo ištrūkęs iš jo globos ir galėjo vienas laisvai pasikalbėti su žmonėmis. Buvo susitikęs su lietuviais studentais ir iš jų patyręs apie tikrąjį gyvenimą parvortoje Lietuvoje, kurio pobūdis jau yra gerai žinomas šio laikraščio skaitytojams.

Ne bereikalo Stukas teigia: "Kas šiuo metu dar tiki komunistu ir jo gėrybėmis, tegul eina pas daktarą ir pastikrina protą". Vaizdas Lietuvoje yra skurdus ir liūdnas. Paskutiniai metai su prekybininkais jam yra tekę aplankyti apie 40 valstybių, bet Lietuva jam iš jų atrodžiusi skurdžiausia. Jis ir jo draugas atidavė giminėms visą, ką tik turėjo, net ir atsarginius rūbus.

Stukas norėjo nuvykti į savo tėvo tėviškę Aluntą, bet nebegavo leidimo, todėl gimines atvyko pas jį į Vilnių. Čia jis pirmu kartą pamatė savo pusbrolius ir kitus gimines. Su jais jis papuotavo ir pasikalbėjo. Vilniuje keliautojas praleido ir Velykų šventes ir buvo nuėjęs prie Aušros Vartų, kur prisirinko tiek daug žmonių, jog policininkai turėjo nemažą vargą tvarkant judėjimą.

Vilniuje jam buvo paliepta apsilankyti pas "kultūrinių ryšių su užsieniu" palaikymo vadovu Ratomskiu, o šiaip oficialių vizitų pavykę išvengti. Nuo taip pat apiėnkytas ir radiostoties reporterio, tačiau šiame pakolbyje buvo pasitenkinta švelniais klausimais ir jokių nesuspriptomų neiškile.

Apleidęs Vilnių, jis lėktuvu pasiekė Maskvą, o iš ten jau vėl pasuko į laisvės žemę — Amssterdamą ir tada į New Yorką. Namo sugrįžo balandžio mėn. 21 d. ir dar tą pačią naktį jam ir jo draugui buvo suruoštas sutikimas Brooklyne. Ten jis papasakojo savo išpūdžius, kuriuos jam dabar dažnai tenka pakartoti visokiomis progomis. Nors, kada mes kalbėjomes jau buvo praėję apie 8 dienas nuo jo grįžimo į namus, keliautojas dar neturėjo progos pailsėti ir atgauti kelionėje prarastas jėgas. Platesnį pranešimą iš kelionės, jis dar padarė gegužės 7 d. Rūtos ansamblio koncerte, įvykusiame Laisvės salėje Elizabeth.

Jokūbas Stukas, besirengdamas įvykti į pavergtą Lietuvą, pamatęs gyvenimą Jugoslavijoje, rašė:

"Mano nuomone, viskas yra bloga komunistinėje valstybėje, viskas prasta, blanku nuobodu. Amerikietis pabuvęs komunistų krašte grįžta į savo laisvą kraštą, kaip žuvis į vandenį. Tad tegyvuoju mūsū brangioji Ameriko — kur tiek laisvės žmogus turi! Šalin komizmas ir socializmas iš mūsų mylimo krašto!"

Tenka pasidžiaugti Stuko didelia meile Lietuvai, kuris ją taip gražiai išreiškia ir žodžiu ir raštu. Dar daugiau tenka džiaugtis jo darbais, kurie yra nukreipti į mūsų bendrą tikslą: Lietuvos laisvę.

Eduardas Sulaitis

BALTIJOS LAISVĖS TARYBOS PIRMININKAS I EUROPA

Laisvojo pasaulio sąžinei dėl Lietuvos, Latvijos, Estijos padėties sudinti ir sovietų propagandai prieš Baltijos valstybių nepriklausomybę kelių užkirsti New Yorke susidariusi Baltijos Laisvės Taryba siekia ateinantį birželį sukelti ant kojų laisvajame pasaulyje esančių lietuvių, latvių, estų vieningą plataus masto akciją. Tuo tikslu Tarybos pirmininkas V. Sidzikauskas Londone tarsis su Baltijos valstybių diplomatais ir lietuvių bendruomenės atstovais. Iš Londono aplankys Vokietijos ir Prancūzijos lietuvius, latvius, estus.

Tuo pačiu metu V. Sidzikauskas kaip Lietuvos Delegacijos Pavergtųjų Seime pirmininkas ir kaip to Seimo vicepirmininkas gegužės 27-8 dienomis Londone dalyvaus Pavergtųjų Seimo atstovų bendrame pasitarime su Vakarų Europos politikais. Pasitarimo tikslas — pakeičti priemonių bei kelių Pavergtųjų Seimo veiklai ir apskritai Centro ir Rytų Europos problemoms V. Europoje suaktyvinti.

Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas iš New Yorko iškrodo gegužės 24 ir Europoje numato sutrukti apie porą savaitių.

Okupuotoje LIETUVOJE

GEOLOGINIAI GREŽIMAI LIETUVOJE

(E) Geologijos - mineralogijos mokslo kandidato Adolfo Balos pranešimu, šiuo metu Lietuvos žemės gelmėse galima daug naudingų dalykų rasti. Geležies rūdos, prastos kokybės, randama prie Kazlių, Rūdų, Rūdininkų, Valkininkų ir kitur, tik šiuo metu balų rūdas — limonitus eksploatuoti neapsimoka. Grežiant gilius gręžinius Druskininkuose ir kitur, rasta tiseo sistemos raudono molio, kuris turi virš 10 % geležies junginių ir kiek kitų retųjų mineralų.

Sekančiais metais Pietryčių Lietuvoje bus pradėti geologų gręžimo darbai. Jeigu pavyks aptikti intruzijos su mineralais, kaip magnetitas, ilmenitas, rutilas ir cirkonas, o be to, jeigu bus rasta mineralų su molikdenu, sunku ir niekeliu iki 50-60 % (šito tikisi geologai), tai be abejojimo atgys Dzūkijos smėlynai, ir žemės gelmėse savo turtus iškels į žemės paviršius.

STUDENTŲ DARBO STOVYKLOS

(E) Šiuo metu kai kuriuose kolūkiniuose bei tarybinuose ūkiuose veikia studentų darbo stovyklos.

Sirvintų rajono Gelvonų kolūkyje dirba 20 studentų, Kauno rajono Poginės tarybiname ūkyje 25. Virš 40 ž. ū. akademijos studentų apsigyveno Keturėnų palivarke. Čia jie talkininkauja šilutės tarybinio ūkio žvejams. Būsimieji agronomai ėmėsi zoo-techninės specialybės darbo: jie prižiūrės kiaulių ūkį ir paukščių fermas.

Prieš keletą dienų po Lietuvos kolūkius ir ūkius pasklido įvairių tautybių būsimieji agronomai-praktikantai. Tai Latvijos, Estijos, Baltarusijos ir Spavrapollo aukštųjų ž. ū. mokyklų auklėtiniai, kurie Lietuvoje atliks gamybinę praktiką. Savo ruožtu Lietuvos ž. ū. akademijos 20 studentų grupė išvyko atlikti gamybinę praktiką į minėtas respublikas.

SUZAVETI LIETUVISKŲ DAINŲ IR ŠOKIŲ LIAUDIES ANSAMBLIU

(E) Apsilankę Lietuvos respublikos kompozitorių sąjungos plenumu, latvių ir rusų kompozitoriai buvo sužavėti dainų ir šokių liaudies ansambliais. Ypač jiems patiko šakių rajono kolūkių "Nemunas" dainų ir šokių liaudies ansamblis.

LIETUVIŲ DAILININKŲ PARODA MASKVOJE

(E) Š. m. gegužės 12 d. Maskvos centriniuose literatūros namuose atidaryta Lietuvos dailininkų paroda. Eksponuojama apie 60 kūrinių. Paveiksluose ir piešiniuose vaizduojamas žvejų ir kaimiečių gyvenimas, peizažai, Vilniaus ir pajūrio vaizdai. Dalyvauja dailininkas Gudaitis, Savickas, Jurkūnas ir Makūnaitė.

LIETUVIŲ KALBININKAI IR TAUTOSAKININKAI KLAIPĖDOS, SILUTĖS IR PAGEGIŲ RAJONUOSE

(E) Š. m. gegužės 5 d. į Klaipėdos, Šilutės ir Pagėgių rajonus atvyko lietuvių kalbos ir literatūros instituto mokslinė ekspedicija. Joje dalyvauja kalbos, istorijos ir dialektologijos sektorių bendradarbiai. Už savaitės prisijungė ir tautosakininkų grupė. Bus užrašomos dainos, pasakos ir kita lietuvių kalbos medžiaga. Ekspedicija paminėtuose rajonuose dirbo iki gegužės mėnesio pabaigos.

LIETUVOS ARCHEOLOGAI IR ETNOLOGAI VYKSTA KIJEVAN

(E) Š. m. gegužės 4 d. iš Vilniaus į Kijevą išvyko Lietuvos mokslo akademijos istorijos instituto vyresnieji moksliniai bendradarbiai: Višnickaitė, Kaityčiū ir Radvilovaitė. Čia jie dalyvaus visąsąjunginiame archeologų ir etnografų pasitarime, kuris užsitęsė iki gegužės 10 d.

AUKSAS BONKOJE

(E) Ukmergės rajono Nadėlių pradžios mokyklos mokinys, po pamokų su kitais auklėtiniais besodindamas medeliną atsimušė kastuvu į bonką. Bonkai sudužus, pasipylė cariniai aukso įvairaus dydžio rubliai. Radinys gerai atlygintas. Už gautus pinigų mokykla įsigys pavaizdumo priemones ir papildys mokyklos biblioteką.

UZKASTAS LOBIS

(E) Šiaulių rajono Čibirių apylinkėje, Laukaičių kaime buvo kalbama, kad kaimo galė esą užkastas lobis. Pinigus esą užkasęs kaimo gyventojas Jurgis Kazakauskas, šiuo metu 80 metų senelio tėvas. Pinigus jis užkasęs, kad išsipirktų iš baudžios. Daug kas bandė surasti lobį, bet vis velni. Ir tik šiom dienom du kolūkių traktorininkai ardami lauką iškasė molinį puodą su monetomis. Rasta virš 400 Lietuvos, Lenkijos ir kitų kraštų monetos. Dauguma monetų nukaltos 17-to amžiaus antroje pusėje. Monetos perduotos šiaulių "Alkos" istorijos ir etnografijos muziejui.

DOVANA ČIURLONIO VARDŲ DAILĖS MUZIEJUI

(E) TS kultūros ministerija perdavė Čiurlonio vardo dailės muziejui kelis šimtus rytiškių meno kūrinių. Gauti keramikos, cirako dirbiniai ir bronzos liejiniai. Netrukus muziejus gaus kolekciją rytų porceliano.

BIRŽELIO ĮVYKIUS PRISIMINUS

Prieš 20 metų komunistinė vyriausybė, sulaužiusi visas diplomatinės taikos ir nepuolimo sutartis, agresyviu būdu okupavo Pabaltijo kraštus Lietuvą, Latviją ir Estiją. Tuomet Lietuvos Nepriklausomybės duobkasiai: Paleckis, Sniečkus ir visa jų klika pakėlė džaugšmingai savo galvas ir triumfavo, skelbdami "naują komunistinį darbininkų rojų".

Veidmainingi okupantai ir jų šalininkai skelbė, kad jokių pakeitimų krašto valdyme nebūsią daroma: gyventojai gyvenę kaip gyvenę, niekas nebūsią paliesta. Tai buvo grynas komunistinis melas, paskelbtas žmonėms akis apdumti. Kas po to melo skraiste slėpėsi, greitai išėjo viešumon.

Praėjus vos kelioms savaitėms, naktimis pradėjo "dingti" taurūs lietuviai, visuomenės veikėjai: mokytojai, valdininkai, ūkininkai, mokiniai, net darbininkai, vienu žodžiu visokių luomų žmonės. Ne vienas lietuvis nežinojo savo likimo ir gyveno nuolatoto mirties baimėje. Komunistų pažadai buvo tik "ant popieriaus", jų darbai greit parodė tikrąjį veidą.

1941 m. birželio mėn. 13-tos naktį prasidėjo sadistiškai komunistų enkavidistų siuntimo medžioklė po visą Lietuvą, kurioje buvo suimta apie 45.000 taurių lietuvių įvairaus amžiaus ir luomo: pradedant nuo nekaltos kūdikio, lopšyje gulinčio, iki senelio lazda pasiramščiojančio, kurie jokio prasikaltimo nebuvo padarę. Žiauriausiu būdu buvo suimti ir nugabenti į artimiausias geležinkelio stotis ir ten sugrūsti į gyvulinčius vagonus, kur durys buvo užrakintos ir langai užkalti. Vagonai buvo perpildyti suimtųjų, oras nepaprastai tvankus: visi troško ir šaukė — "Vandens", bet ir tai sargybiniai neleido padaryti — paduoti atsigerti. Vagonams pajudėjus, suimtieji buvo išvežti Rytų kryptimi į nežinomą ateitį.

Kiek tuomet suimtųjų nuo karščio ir alkio pakeliui mirė, vienas Dievas težino. Tuos žiaurius okupantų darbus lietuviai amžiais nepamirš ir minės iš kartos į kartą.

Rusų-vokiečių karo išvakarėse Telšių kalėjime buvo išrinkti 73 kaliniai, kurie 1941 m. birželio 24-tos naktį Rainių miškelyje (apie 3 km. nuo Telšių) žiauriausiu būdu buvo nukankinti. Jau vien tas faktas, kad iš 73 nužudytųjų tik 27 buvo galima

atpažinti, rodo, kaip žiauriai jie buvo kankinami. Apie tai geriausiai liūdija specialus gydytojų patvirtintas teismo protokolas.

Dėl aiškumo štai pora pavyzdžių. Protokolo eilės Nr. 1 skamba: Neatpažintas lavonas. Epitelis (oda) lupasi. Kairė koja iki blauzdos sumušta. Krūtinė sumušta. Sprandas sumuštas. Galvos oda nulupta, kraujas išsiliejęs. Dešinys skruostas ir smilkinys sumušti. Kaktikaulyje virš antakio 2 cm. žaizda aštriais kraštais iki 3 cm. gilumo. Kraujas išsiliejęs.

Protokolo eilės Nr. 12. Neatpažintas. Lavono dėmės stipriai išreikštos apatinėje kūno dalyje. Galvos kaušas ir veidas iškreipti. Rankos lenkmenyje yra

RAINIŲ MIŠKELIO KANKINIAI

skylė 8,5 cm. nelygiais kraštais, įmušti kaulai. Apatinis žandikaulis sutriuškintas be jokios žaizdos. Liežuvis nupiautas. Atvira žaizda einanti nuo dešinės ausies 4,5 cm. gilumo. Rankos užpakalyje surištos virve. Lytiniai organai sumušti su dideliu kraujo išsiliejimu. Kojų padose dvi žaizdos.

Panašiu būdu nukankinti visi 73 kankiniai. Nieko stebėtino, jei motinos negalėjo atpažinti savo vaikų, žmonos savo vyrų, seserys savo brolių.

Tuo laiku komunistai enkavidistai siuntė po visą Lietuvą, žudydami visai nekaltus žmones. Panevėžyje įvykdytos žudynės pasiekė aukščiausį žiaurumo laipsnį. Medicinos gydytojas N. N. darė vienam darbininkui operaciją, kurios metu į kabinetą įsiveržė enkavidistai, atplėšė gydytoją nuo operacinio stalo, išvedė jį į ligininės kiemą ir nužudė. Pravieniškių darbininkai prie durpyno per 300 asmenų buvo darbuovėje sušaudyti. Kiekviename Lietu-

vos mieste, kur buvo kalėjimai, po kelias dešimt kalinių buvo nukankinti arba sušaudyti.

Rusams traukiantis iš Lietuvos, iš didesnių kalėjimų, kur kaliniai dar nebuvo nužudyti, buvo peščiomis didelėmis voromis vejami Rytų linkui. Vokiečiams smarkiai spaudžiant, rusų raudonoji armija nespėjo bėgti, todėl ir varomi kaliniai apie 5000 žmonių ant plento prie Červenės miškų buvo sušaudyti. Tiktai keletai kalinių pavyko iš tų skerdynių pasprukti. Jie šiandien yra dar gyvi liudininkai tų baisių įvykių.

Dabartiniai okupantų garbintojai ir savos tautos išdavikai su pasidžiavimu spaudoje rašo apie nacių padarytas žudynes ir jų vykdytojus, kurie atiduoti teismui. Bet apie padarytas raudonųjų bolševikų skerdynes ne-

SOVIETŲ MELO FARSAS

Apgaulė, grąšinėmis ir jėga sovietai užpuolė prieš 20 metų Lietuvą ir ją pavergė. Tarptautiniai Maskvos išpareigojimai gerbti Lietuvos suverenumą ir neliečiamumą buvo paneigti. Jie prieštaravo sovietų agresijai prieš taikingą lietuvių tautą. So vietai pamiršo ir visus kitus savo pažadus ir tarptautinės teisės reikalavimus nevaržyti tautų laisvės tvarkytis ir gyventi savose nepriklausomose valstybėse. Sovietų Sąjunga savo ekspansija į Vakarus sutriuškino pakeliui mūsų besuklėstančio nepriklausomo gyvenimo pagrindus ir visu atšiaurumu nubloškė tūkstančius žmonių į nepakeičiamą šalčio, vargo bado ir lėtos

mirties sovietų Arktikos vergų stovyklas. Negana to, Maskva ligi šiol ne tik neatitaisė šio žiauraus tarptautinio nusikaltimo darbo, bet priešingai Kremlius organuoja savo grubuoniško žygio minėjimą, siekdamas tuomi įtikinti pasaulį, kad Lietuva pati neva savo noru pasirinko vergiją. Dar daugiau. Maskvos tarnai teikia, kad lietuvių tauta iš dėkingumo ją pavergusia rusų tautai noriai ruošia ta proga dainų šventę, sporto olimpiadas ir eisenas.

Tai šlykštus melas, kuris šaukiasi griežto pasmerkimo. Būdami sovietų neteisybės aukos ir Kremliaus nusikaltimo liudininkai, turime pasakyti pasauliui,

ko Maskva tuo savo melo Farsu siekia Lietuvoje, ir kaip yra išprievartauti mūsų pavergtieji žmonės.

Maskva, aišku, norėtų, kad jos niekiški darbai Lietuvoje būtų užmiršti. Jiems užtrinti ji naudoja visokiausias priemones. Mes tolygiai turime daryti visa, kad iškelus tuos sovietų nusikaltimus darbus su visais komunistinio režimo žiaurumais, deportacijomis, genocidu, vergų stovyklomis ir visišku mūsų žmonių nuteisėjimu ir kolonizavimu jų išnaudojimu. Kremliaus valdovai, kaip Chruščiovo keiksmi rodo, bijo, kad laisvasis pasaulis nepatirtų tikrosios tiesos, kas teme milžiniškame XX-jo amžiaus tautų kalėjime — Sovietų Sąjungoje — šiuo metu

A + A Vyskupas Vincentas Padolskis

Vatikano radijas

Kaip jau esame pranešę, J. E. vysk. Padolskis mirė gegužės 6 d. Sirgo tik vieną savaitę. Ilgai nepastebėtos sunkios kepenų ligos nepajėgė nugalėti medicinos priemonės. Dar taip neseniai — tik prieš dvi savaites — Jo Ekscelencija iškilmingai suteikė Sutvirtinimo Sakramentą italų vaikams ir pasakė pamokslą italų kalba toje pačioje Visų šventųjų parapijos bažnyčioje, kurioje įvyko gedulingos pamaldos už jo vėlę...

Jo Eksk. vysk. Vincentas Padolskis buvo gimęs 1904 metais Virbalio miestelyje ūkininko šeimoje. Vincukas buvo jauniausias iš septynių vaikų. Būdamas vos vienuolikos metų neteko motinos. Mokėsi Kybartų gimnazijoje. Sekdamas savo vyriausio brolio kun. Dr. Jono Navicko, pavyzdžiu, Vincukas pasirinko kunigystės pašaukimą. Filosofiją ir teologiją studijavo Šveicarijoje, Friurge ir Romoje. 1927 metų rugpjūčio 21 d. Virbalio bažnyčioje buvo įšventintas kunigu.

Įsigijęs filosofijos ir teologijos daktaro laipsnį, jaunas kunigas Vincentas Padolskis toliau tęsė studijas Romos šv. Rašto Institute, kurį baigė kaip šv. Rašto kandidatas. Studijų metu kun. Vincentas aplankė šventąją žemę Palestiną. Savo studijinę kelionę jis aprašė knygoje "Kelionė į šventąją žemę". Tai yra vienintelis šios rūšies veikalas lietuvių literatūroje.

1932 metais Kun. Vincentas Padolskis kviečiamas šv. Rašto profesoriaus pareigoms Vilkiškio Kunigų Seminarijoje. Nuo 1937 metų tas pačias pareigas eina Kauno Teologijos-Filosofijos fakultete.

1940 metais jaunas mokslininkas prof. Vincentas Padolskis paskiriamas Vilkiškio vyskupu pagelbininku. Šias pareigas su dideliu pasiaukojimu ejo iki 1944

Karo aplinkybių priverstas pasitraukti į Vakarus, J. E. Vysk. Vincentas Padolskis savo ganytojišką misiją tęsė lietuvių pabėgėlių bei tremtinių tarpe. Lankė lietuvių pabėgėlių stovyklas, rašė ganytojiškus laiškus, teikė Sakramentus. Lietuvių katalikų ir Lietuvos reikalais atliko visą eilę svarbių kelionių: į Prancūziją, Belgiją, Didžiąją Britaniją, Airiją, Jungtines Amerikos Valstijas, Kanadą, Ispaniją. (1956 metais buvo išrinktas tremtyje atskūrusios Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos pirmuoju pirmininku. Nuo 1950 metų vadovavo Lietuvių šv. Kazimiero Kolegijai Romoje, krikščionybės centre drauge uoliai atstovaudamas Lietuvai ir Lietuvos katalikams...

Jo Ekskelencijos Ganytojo laidotuvių apeigos prasidėjo sekmadienio vakare: iš Lietuvių šv. Kazimiero Kolegijos buvo nulydėtas į Visų šventųjų parapijos bažnyčią, kur Kolegijos auklėtiniai ir į laidotuves suvažiavę kunigai atgiedojo gedulingus mišparus. Uždarant karštą atsisveikinimo žodį tarė Kolegijos rektorius prel. Tulaba ir Lietuvos

tizanus, žuvusius už tautos laisvę.

Kartu pareiškime protestą prieš žiauriuosius okupantų žudikus, reikalaujant, kad visi kaltininkai, kaip ir nacių žudikai būtų nubausti ir teisingas sprendimas būtų paskelbtas pasauliui. — Kapa

Diplomatinės tarnybos šefas Ministras Lozoraitis.

Gegužės 9 d. atgiedojus Matutinum, gedulingas pontifikalines šv. Mišias už mirusiojo vėlę aukojo lenkų arkivyskupas Gawlina, asistuojant lietuviams kunigams. Mišių metu giedojo šv. Kazimiero Kolegijos choras.

Po šv. Mišių absoliucija prie kars to suteikė Jo Eminencija kardinolas Pizzardo.

Laidotuvių pamaldose, be jau minėtų kardinolo Pizzardo ir arkivyskupo Gawlinos, dalyvavo dar keturi vyskupai: ukrainiečių arkivysk. Buško, Tirolio vyskupas Faveri, amerikiečių vysk. O'Conel ir rusų katalikų vyskupas Katkovas. Vatikano valstybės sekretoriui atstovavo Mons. Balducci. Daugelio kitų žymių asmenų tarpe pažymėtini: Marjonų Kongregacijos generolas Kun Skutans, Rytų Kongregacijos asesorius Cussa, latvių atstovas Mons. Čiamans. Iš pasauliečių: Ministras St. Lozoraitis, Lietuvos atstovas prie šv. Sosto Ministras St. Girdvainis, Lenkijos atstovas prie šv. Sosto ambasadorius Papė ir daugelis kitų.

Jo Ekskelencijos karštą supo šv. Kazimiero Kolegijos auklėtiniai ir apie 100 įvairių tautų kunigų. Iš Vokietijos į laidotuves atvyko Lietuvių Šielovados Direktoriaus Tėvas Bernatonis, Kun. Dr. Gronis, Kun. Dr. Navickas, Kun. Kaunas ir Kun. Liubinas. Iš Torino lietuviškos Saleziečių gimnazijos atvyko direktorius Kun. Petraitis su auklėtinėjų delegacija. Saleziečių gimnazijos jaunuoliai pasipuošė tautiniais drabužiais, prie karsto ėjo garbės sargyba šv. Mišių metu... Karstas buvo apstatytas eile vainikų: Lietuvos Diplomatinės Tarnybos, Latvių Komiteto, Vokietijos lietuvių ir kitų.

Pamaldoms pasibaigus, ilga gedulinga kunigų ir pasauliečių procesija lydėjo brangus Ganytojo karštą iki šv. Kazimiero Kolegijos. Čia paskutinį kartą sustojo prie tos lietuviškos įstaigos, kurioje Jo Ekscelencija per dešimt metų su melle ir psivertimu auklėjo jaunus Kristaus vynuogyno darbininkus ateities Lietuvai...

Po kelių minučių procesijos, tarsi nenoromis, pajudėjo tolin — link Campo Verano. Čia Tėvų Marjonų kape, šalia A. A. vysk. Būčio, šalia Kun. Kriščiukaičio Jo Ekskelencijos laikną poilsio vietą...

dedasi. Maskvos melą turime todėl demaskuoti ir parodyti pasauliui sovietinio gyvenimo tikrovę.

Šiomis dienomis, kada rinksimės protestui prieš Lietuvos pavergimą ir mūsų tautos bei jos kultūrinę bei medžiaginę išnaudojimą sovietų reikalams, atnaujinkime savo ketinimą ir ryžtą padėti pavergtajai tautai jos žūdbūtinėje kovoje už Lietuvos laisvę ir ateitį. Kas tiesos žodžiu per spaudą, radiją ar susirinkimus, kas darbu ar lėšomis sudėkime savo auką ant tėvynės laisvės aukuro. Reikalaukime, laisvieji kraštai priverstų sovietus pasitraukti iš Lietuvos ir jai būtų leista pacinaudoti savo suverenėmis teisėmis, laisvai tvarkytis kaip tinkama.

Reikalaukime taip pat, kad sovietai grąžintų išvežtuosius į Sibirą ir kad šimtai tūkstančių atgabentų rusų būtų išvežti iš Lietuvos atgal į savo kilimo vietas. Atskleiskime pasauliui sovietinių kultūrinių mainų ir tariamojo taikaus sambuvio apgaulę ir iškelkime Maskvos ūkinės ofensyvos kėslus, laisvojo pasaulio ūkiui ir darbo žmonių gerovei sugriauti. Lietuvos tragiškas likimas ir jos likiminė kova tepaskatina visus jai padėti, nes lietuvių tauta iš naujo aukojasi ne vien už savąjį, bet ir visos Europos saugumą ir bendruosius visų tautp.ltavėis, teise ir teisingumo įdialus.

Dr. A. Trimakas
Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pirmininkas.

Moteris ir GYVENIMAS

LIETUVĖ MOTINA LAIKO AUDROSE

Išmokei tu mane dėlioti kryžį
Ir palydėjai iš margų laukų.
Dabar, kaip spusteri čia juodos valandos sugrižę
O, Motin! be Tavęs sunku, sunku.

K. Inčiūra

Kalbėti apie motiną reikėtų būti poetui, kad išreikšus bent kiek motinos paslėptą didingumą. Tiesa, garsūs poetai yra sudėję nemaža eilių, menininkai yra nutapę daug gražių paveikslių ir muzikai sukūrę nemirstamų melodijų motinos garbei. Bet retam kuriam pavyko nusakyti tikrąjį motinos didingumą, atvaizduoti dvasinį motinos paveikslą.

Mūsų rašytoja Nelė Nazelaitė apie tai rašo: „Jeigu tai būtų mano galioje, aš visose istorijose, virš visų didvyrių vardų ugnimi išrašyčiau vieną žodį — Motina“. Jau vienas žodis — Motina mums pasako daugiau, negu iškalbingiausios knygos, apie didvyrių žygius, nes po jų visų slepiasi Motinos vardas krauju įrašytas.

Prie kiekvieno didvyrio ar šventojo lopšio yra stovėjusi motina, kuri davė pasauliui tą ar aną didvyrį, šventąjį. Teisingai yra pasakęs Wallasas, kad „ranka, kuri supa lopšį, valdo pasaulį“. Nes motina duoda savo kūdikui netik gyvybę, bet kartu perduoda ir savo sielos jautriausius virpėjimus bei troškimus, išauklėdami savo vaiką vertingu ir naudingą žmogumi.

Jeigu žmonija didžiuojasi nesuskaitoma eile didvyrių ir šventųjų, tai ji turi būti dėkinga šalia Dievo toms motinoms, kurios įkvėpė juose didžių siekimų troškimą ir paskatino eiti juos didvyrių ir šventųjų keliais.

Juk pirmoji kiekvieno vaiko mokytoja yra motina. Rašytojas Herbert sako, kad „gera motina verta šimto mokytojų“. Didžių vyrų pasisakymai gali mums tai paliudyti. Štai Amerikos prezidentas Lincolnas apie savo motiną taip yra pasakęs: „Už visą tai, kas esu, ar tikiuosi būti, esu dėkingas savo angeliskai motinai“. Žinome, kad šis prezidentas kovojo už negrų vergijos panaikinimą. Kas davė jam energijos ir įkvėpimų, jei ne jo motina? Jis kitoje vietoje prisipažino: „Aš prisimenu savo motinos maldas, jos visada lydėjo

mane. Jos skambėjo man per visą gyvenimą“. Motinos maldos davė jam nuolat drąsos kovoti už vergų laisvę ir žmonijos šviesesnę ateitį.

Pasakojama, kad Korėjos karo metu, amerikiečių kariai nešiodavę su savim motinos atvaizdą — fotografiją. Sunkiose valandose užtekdavo pažvelgti į motinos paveikslą ir vėl grįžtadoms drąsa bei ramybė. Kaip dažnai ir mūsų gyvenimo sukuriuose motinos prisiminimas duoda mums drąsos gyventi ir kovoti

Tik kai motinos netenkame kuriam laikui arba ant visados pradedame įvertinti ir branginti ją. Kaip dažnai vaikai neįvertina ir nebrangina savo motinos, nes pamiršta ar nepagalvoja, kiek nemigos naktų, kiek ašarų, kiek skausmo ir rūpesčių yra motina susidėjusi iki mus užaugino. Kad mes tai žinotume, kitaip į savo motiną žiūrėtume.

Ypatingu būdu tenka mums prisiminti tas lietuves motinas, kurios mūsų tautos istorijoje davė tiek daug dvasios milžinų, tiek daug tautos didvyrių, kaip didžiuosius Lietuvos kunigaikščius Mindaugą, Algirdą, Kęstutį, Vytautą, Sv. Kazimierą, didžiuosius mus tautos švietėjus

Motinos maldos lydį mus per visą gyvenimą

toliau. Neretai motinos prisiminimas išgelbsti žmonės iš didžiausio nusivylimo ir kančios.

Teisingai yra pastebėjęs Wiggin: „Daugiausia visų kitų dalykų galime turėti po du, po tris, tužinais ar net šimtais. Daug gražių rožių, žvaigždžių, saulėlydžių, vaivorykščių, brolių, seserų, tetų, pusseserių, pusbrolių, bet tik vieną motiną visame plačiame pasaulyje“.

kaip vysk. Merkelį Giedraitį, vysk. Valančių, Joną Basanavičių, Dr. Vincą Kudirką ir kitus, kurių vardai aukso raidėmis įrašyti į lietuvių tautos istoriją.

Prisiminkime tas lietuves motinas, kurios per 125 sunkios baudžiavos ir rusinimo metus išaugino lietuviškai susipratusius patriotus ir laisvės kovotojus. Carų užsimotas lietuvių tautos suprovošlavimas ir surusinimas nuėjo niekais, nes tam tyliai, bet patvariai pasipriešino lietuvių motinos. Joms garbė! ... Jos neatidavė savo vaikų maskoliams, bet išaugino atgimtančiai Lietuvai, nes jos giliai tikėjo tiesos ir laisvės pergale. ...

Šiandien, kai Lietuvą užgrobę laiko tie patys maskoliai, stengdamiesi dar žiauresniu būdu iš lietuvių širdžių išplėsti Dievo ir Tėvynės meilę, lietuvių motinos pastoja tam kelią, ir „galingoji komunistų partija“ turi prisipažinti, kad ji nepajėgė atplėsti lietuviškojo jaunimo nuo

Ką pasakoja ponis Ona Prunskienė

APIE RELIGINĮ GYVENIMĄ KAUNE

Petrašiūnuose prie bažnyčios yra kunigas. Sekmadeniais laiko trejas mišias ir dar pasikviečia iš Kauno kunigą. Vienos mišios esti sekmadienio vakarais. Gieda jaunimo choras. Pažaislio stebuklingasis paveikslas perkeltas į Kauno katedrą. Įgulos bažnyčia Kaune atdara. Žmonių esti daug. Mokinių bažnyčia uždaryta, Sančių uždaryta, seminarijos uždaryta. Kažkoki sandėliai įrengti. Į bažnytinis reikalus labai kišasi žmonių vadinamas „raudonasis vyskupas“ (įgaliotinis „kulto reikalams“). Tai pasakodama, buvusi tremtinė sustoja, apsidairo, baiminasi, bet drąsinama, kad čia laisvės kraštas, vėl atsargiai pasakoja, kad žmonės turi maldaknygių. Bu-

vo jų išleista dabartiniu metu, bet per mažai. Atsirado žmonių, kurie jas slapta perspaudino, bet juos išaiškino ir suėmė.

APIE SIBIRO GYVENIMĄ

Į Sibirą ją išvežė 1941 birželio mėn. Su vyru išskyrė Naujoje Vilnioje. Tik vėliau patyrė, kad jis mirė 1942 gruodyje. Ją atgabeno į Barnaulą. Čia, pasakojo, beveik visi susirgome dezinterija. Mirė tada vysk. Reino sesuo Emilija Telyčienė. Barnaulė mirė ir dr. Gineičio motina Domicelė. Pakvietė tada maną į lignonę, kad jos lavoną paimečiau. Nuvedė į lavoninę. Daug priversta lavonų. Atpažinau ją, kai jos lavoną atvertė, iš auksinio kryželio, kurio nuo kaklo nebuvo nukabinę. Apvilcome mano nuvežtais drabužiais. Pareigūnai padėjo į karštą ir užkalė. Nė jos vaikai negavo pamatyti. Našlačiai berniukai, 11 ir 13 metų, apsikabino karštą, rauda ir neduoda nuleisti į duobę. Tada apsikabinau juos ir pratariau artimiems: „Imkim vaikus ir globokim: kad gyvensim, kartu gyvensim“. Sunku buvo tremtyje su mažais vaikais.

— Ar dabar naujų areštų ir išvežimų nėra?

Nėgirdėti. Prie Stalino vežė, dabar negirdėti.

Dabar jau ir krautuvėse Kaune galima visko gauti, tik kolchozuose sunkiau.

● Prancūzijos vyskupų užuojauta Korsikos tremtiniame. Prancūzijos episkopato atstovas tremtinių reikalams vysk. F. Lamy ir Paryžiaus vysk. Rupp skirtas pabėgėlių reikalams, visos Prancūzijos katalikų vardu pareiškė užuojautą „didžiajai tremtinių šeimai“ Korsikoje, kur radosi apie 1000 tremtinių, jų tarpie ir min. Turauškas.

KOTRYNA GRIGAITYTE

MAMYTEI

Tau gegužės rytas,
Motinėle mano,
Obelų žiedelin
Meilę įdėnavo.
Ir bitutėms duzgiant

Ir vėjeliui šlamant,
Mus širdis kartoja
Mielą žodį: mamą!

Koks gražus pasaulis
Ant tavųjų rankų,
O sapnuojant žvaigždė
Prie lovėlės renkas.

O Dievulis geras,
Saugok vis mamytę,
Ir rudens naktyje,
Ir gegužės rytą...

JUOKIS

Mama ir dukrelė

Namų šeiminnikė, kuri vis mėgdavo užtikrinti savo jaunystę, svečiams po pietų rodo šeimos fotografijų albumą. Rodydama nuotrauką moters su mažyte poros metų dukrele ant kelių, sako:

— Tai aš prieš 28 metus.

Vienas iš svečių, pasižiūrėjęs atidžiai, sako:

— Nelabai panaši... O kas ta mažytė mergaitė ant kelių?

Ko jis juokiasi?

Rašytojas Balzakas guli savo miegamajame patamsy, bet vis negali užmigti. Staiga jis išgirsta, kaip kažkas atrakina jo kambario duris ir tyliai įeina. Mėnulio šviesoje jis mato vagį, kuris pirštų galais priselina prie jo rašomojo stalo ir bando vitrakėlių atidaryti stalčių.

Balzakas staiga pradeda kvatotis. — Ko tamta juokiesi? — klausia nustebejęs vagis.

— Juokiuosi, kad pasauly dar yra tokių idijotų, kurie nakties

tamsoje su vitrakėlių drebėdami atsisrakinę stalčių tikisi rasti ką nors jame, kai aš ten nieko nerandu dienos metu, atsirakines tikru raktu, visiškai nedrebėdamas ir nesiskubindamas...

Amerikoniškas humoras

Elgeta sulauko gatvėje praeivį ir prašo kelių centų, kad galėtų nusipirkti duonos.

— Pastatysiu tamstai taurę whiskey, jei nori — sako sulaukytasis.

— Ačiū, negeriu.

— Nupirksiu, jei nori, gerą cigarą.

— Ačiū, nerūkau. Norėčiau ką nors suvalgyti.

— Duosiu bilieta į arklų lenktynes. Išsirink tamsta arklį, aš už jį statau, o ką išloši bus tamstos.

— Kad aš niekad lenktynėse nelošiu. Mano vienintelis noras gauti ką nors pavalgyti.

— Na, jeigu jau taip, tai einam pas mane vakarienės. Tegul pamato mano žmona, kaip atrodo žmogus, kuris negeria, nerūko ir arklų lenktynėse nelošia.

tėvų tikėjimo ir papročių: lietuviškasis jaunimas Tėvynėje ir šiandien tebelanko didžia dalimi bažnyčias ir gerbia savo tėvų šventas tradicijas. Už tai turime būti pirmoje vietoje dėkingi lietuvių motinoms.

Komunistų partijos žmonės tai matydami, stengiasi visais būdais atitraukti vaikus nuo motinos įtakos. Dabar sugalvoja įvesti darbo stovyklas, kuriose jaunimas praleistų ilgesnį dienos laiką prie darbo, arba mokyklose, kad būtų apsaugoti nuo tėvų auklėjamosios įtakos. Tačiau esu tikras, kad lietuvių motinos suras laiko ir naktimis įkvėpti savo vaikams Tėvynės meilę ir švento tikėjimo pagarbą.

Nėra didesnės meilės šioje žemėje, kaip motinos meilės saviems vaikams. Nei sunkiausi kolchozo darbai, nei Sibiro tremimai nepajėgs užgesyti lietuvių motinų meilės saviems vaikams, savajai religijai ir savajai tautai.

Šiandien pasaulyje eina kova ne tiek už žemės turtus, kiek už motinų teises į savo vaikus, už jų giliausius širdies įsitikinimus. Iš vienos pusės bedieviškasis komunizmas, iš kitos pusės nūdieninis modernizmas bando išplėsti iš motinos širdies tai kas joje brangiausia ir šventiausia: meilę savam kūdikui, auklėjimo teisę šeimos židinyje. Komunizmas pastatė motiną prie traktorių, atimdamas iš jos vaikus, o modernizmas siūlo motinoms parduoti motinos garbę už smaigumų taurę.

Šitoms nelemtomis užmacioms ypatingai lietuvių motinos, iš turi pasipriešinti visos motinos, likdamos tikromis lietuviškų tradicijų tėsėjomis. Tenepasiduoda naujoms laiko srovėms, tegul išlaiko šventą lietuvišką šeimos židinį. Jaunoji mūsų karta tegul kuria lietuvišką naują šeimos židinį, kuriuose tik bus galima išlaikyti lietuviybę ir tikėjimas.

Juozas Pragiedrulis

Š. m. liepos 30 d., šeštadienį, 20,30 val., Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda

ARGENTINOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

ruošia

VAKARĄ SU ĮVAIRUMAIS

Dešimtmečiui paminėti.

PROGRAMOJE:

- 1) Paskaita,
- 2) Sveikinimai,
- 3) Tautiniai šokiai ir dainos.

Įėjimas laisvas

Dimčiai Sekmadienio

MEILĖ, SKAISTYBĖ IR LAIMĖ

Koks gražus, didis ir šventas žodis — meilė! Daug įvairių knygų prirašyta apie meilę. Vairiai ir jaunimas yra reikalingi meilės, suaugę ir seneliai jos trokšta, kaip gėlė saulės šilumos.

Labai svarbu yra kiekvienam turėti teisingą meilės supratimą. Mat, apie taip didį ir šventą dalyką žemos doros žmonių labai daug klaidingai prirašyta ar klaidingai skelbiama. Tokiems meilė yra ne kas kita, kaip fiziologinis, kūniškas iš priešingų lyčių patraukimo kildas pasitenkinimas. Jie užsispyrusiai pasilieka grynai gyvuli-

linkėti ir daryti, dėl jo išsižadėti ir jam aukotis.

Iš švenč. Trejybės paslapties galima geriau suprasti, ką reiškia, kad Dievas yra meilė. Kada Dievas Tėvas protu žvelgia save patį, tada kyla arba gimsta Dievo Sūnus. Tėvas ir Sūnus pažįsta juose esantį begalinį gėrį ir grožį. Iš to aukščiausiojo Gėrio ir Grožio meilės kyla gyvenimo tarpusavė Meilė arba Šventoji Dvasia. Tėvas myli Sūnų, savo Tobūlybės paveikslą, ir Sūnus myli Tėvą. Jie vienas kita myli tokia galinga, stipria ir tobūla meile, kad ji sudaro tarp jų gyvą ryšį, kad iš jo kyla as-

Seimos laimė remiasi skaistybe

nėje plotmėje. Anot jų, visa tai kas sudaro progą ar teikia lytinio pasitenkinimo yra meilė.

Ką padorus žmogus turėtų žinoti apie meilę? Kaip tikrumoje meilė reiškiasi mūsų gyvenime?

Pirmiausia reikia žinoti, kad meilė penkeriopa atžvilgiu pasireiškia pas žmogų; būtent: žmogaus meilė Dievui, tarpusavio vyro ir moters meilė, tėvų meilė ir vaikų meilė tėvams, žmogaus meilė savo tautai bei tėvynei ir pagaliau meno ir mokslo meilė. Tačiau nereikia manyti apie penkis meilės rūšis, nes meilė yra tik viena. Tačiau ji gali reikštis penkeriopa būdu.

MEILĖS ŠALTINIS

Šv. Jonas Apaštalas iškelia vieną be galo reikšmingą ir kartu džiaugsmingą tiesą, tai yra, kad Dievas yra meilė: "Kas nemylti, tas nepažino Dievo, nes Dievas yra meilė". Tikroji meilė reiškia pasimėgimą, troškimą būti su mylimoju asmeniu, norą su juo susijungti, jam gerą

muo, kuris yra Meilė. Ja vadiname Šventąją Dvasia.

Ir Dievas, būdamas meilė, nepasilaukė tik sau savo gyvybės ir galybės paslapties. Jis pasidalino ją su kitais — sutvėrė daugybę tvarinių. Dievas nepasilaukė vien sau savo proto ir valios grožio, bet suteikė jo ir savo tvariniams — angelams ir mums, žmonėms. Meilė nenorėjo tik sau pasilaikyti dieviškojo gyvenimo laimės. Dėl to Dievas apsireiškė žmonėms ir malonę padarė mus savo viršgamtiškos, dieviškos prigimties dalininkais!

Meilė siekia būti panašiu į mylimąjį. Taigi iš tos meilės Dievo Sūnus, Jėzus Kristus priėmė mūsų prigimtį ir, būdamas tikras Dievas, tapo tikru žmogumi. Meilė siekia prisimti mylimo asmens kančias, nusiakaltimus ir bausmes. Todėl meilė nupynė Kristaus Kančios istoriją. Ji aukštai iškėlė spindinti atpirkimo ir pergalės Kryžių žmonių išgelbėjimui ir paguodai.

Palengva didysis Pasaulinis Eucharistinis Kongresas artėja. Jo bendroji programa jau plačiai buvo paskelbta ir lietuviškoje spaudoje (J. Medaicio), nors dar ji nėra galutinė. Jau yra įvykę pasikeitimai. Iš tų pasikeitimų vienas ypač nemalonus sovietų pavertę tautų tinkintiesiems, žinoma, ir mums, lietuviams; pamaldos už Tylaiją Bažnyčią (buvo numatytos VIII.4), kuriose paverttos tautos būtų giedoję savo kraštų giesmes savo kalba ir dalyvavę organizuotai, neįvyks. Kongreso vadovybė šita pakeitimą pagrindė pastangomis išjungti kiekvieną, kad ir mažiausią, politinį aspektą ir ribotis tik grynai religiniais motyvais. Išjungus minėtą "politinį" atspalvį, kongreso rengėjai tikisi susilaukti daugiau dalyvių iš už geležinės uždangos ir apsaugoti juos nuo sovietų priekabių ar net teroro. Kiek šitokia rengėjų taktika yra pagrįsta, mes tai pastebėsi-

Meilė siekia padėti kuo tik gali mylimajam. Todėl Šventoji Dvasia nužengė ant apaštaly Sekminių dieną, tapdama jų Mokytoja, Vadove ir visų tikinčiųjų bendruomenės siela. Mūsų paguodai visais amžiais Bažnyčioje dieviškųjų tiesų pertekimas priklausau ne tiek nuo silpnų ir klystančių žmonių, kiek nuo Tiesos Dvasios. Taip pat jos vadovavimas ne nuo netobulų Ganytojų, bet nuo meilės Dvasios, kuri rikiuoja ir palaiko mistinį Kristaus Kūną, Dievo išrinktųjų vaikų šeimą.

Taip pat kiekvieną iš mūsų Šv. Dvasia vis apšviečia savo šviesa. Savo meilės jėga Ji vis mus ragina, veda, remia tol, kol nepasidarysime šventi ir panašūs į Kristų. Tada nuves mus į dangų, kur džiaugsimo pilnybė, kur nutildomas meilės ilgesys ir patenkinamas tiesos ir meilės laimės troškulys. Dangus bus mūsų bendravimas su pilnu Gyvenimu, su pilna Tiesa ir su pilnu Gėriu-Meile, tai yra su Dievu Tėvu, Sūnumi ir Šv. Dvasia.

Štai kokia didinga yra švenč. Trejybės paslaptis ir meilės gyvenimas. Jis yra ir kiekvienos žmogiškosios meilės šaltinis. Pagal savo paveikslą Dievas idėjo tik į žmogaus širdį meilės galią. Jis nori kad ir žmogus taip kilniai mylėtų. Tikrai kokia dieviška yra žmogiškosios meilės kilmė ir prasmė! Kiekvienas sveiko proto žmogus, apie meilę galvodamas, turėtų tai atsimiti, savo purvinais taitais nesutrypti šventųjų dalykų ar — Evangelijos žodžiais tariant, nemesti perlų kiaulėms bei šunims.

VYRO IR MOTERS MEILĖS PRASMĖ

Dabar sustokime ilgiau prie vyro ir moters meilės atvejo. Jis dažnai blogos valios žmonių pernelgy suniekinamas, sugyvu- linamas ir suvedamas į lytinį pasitenkinimą.

Žinam, kad meilė siekia tobūlybės, laimės ir pilnybės. Vyras ilgisi moters ir moteris vyro. To ilgesio tikslas, prasmė — pasipildymas. Tą išreiškia ir pats žodis "lytis, sexus". Lotiniškas žodis "sexus" kyla iš veiksmo žodžio "secare" — perpjauti, padalinti. Lietuviškas žodis "lytis" gi sako, kad tas pats dalykas yra dar kitame pavidale,

me tik vėliau, tačiau dabar ji sukelia mums daug abejonių ir net nepasitenkinimo.

Lietuvių programa taipgi jau paruošta, nors taip pat dar ne galutinė. Pasaulinio Eucharistinio Kongreso lietuvių grupės rengimo komitetas su bendradarbiais neseniai Miunchene turėjo antrąjį kongreso reikalams posėdį, kurį pravedė vėl komiteto reikalų vedėjas kun. dr. J. Aviža. Šiuo kartu buvo plačiau apsvartyta ir sutarta lietuviškiosios grupės programa ir priderinta bendrajai programai. Pakeitimų ir papildymų gal dar bus, tačiau šiuo laiku mūsų programa atrodo šitaip:

VII. 31 — sekmadienis

Suvažiavimo diena, be spec. programos. 17. val. šv. Mišios.

VII. 1 — pirmadienis

Anksti ryte išvyka į Oberammergau Kristaus Kančios vaidinimus. Vaidinimų pradžia 8 val., pertrauka — 12-14 val., pabaiga — 18 val. Vakare, sugrįžus atgal į Miuncheną, 21 val. skaitytos šv. Mišios. Tie dalyviai, kurie į Oberammergau nevyks, lanko Miuncheno žymiasias vietas.

VIII. 2 — antradienis

ATEITINIKŲ DIENA. — 7 val. išpažintis. 8,30 val. pontifikalinės šv. Mišios, laikomos J. E. Vysk. V. Brizgio Pamokslas tema "Ateitininkų jubiliejus". Maldų intencija ir dienos tema: už visų laikų lietuvių — tikėjimo aukas. 11 val. — paskaita. 14 val. — iškilmingas posėdis: a) įžodis, b) akademija, c) meninė dalis.

Tie, kurie ateitininkų programoje nedalyvaus, lanko Miuncheno žymiasias vietas.

17 val. 30 min. — bendras visų lietuvių priėmimas-pobūvis.

20 val. — šv. Mišios, suplikacijos (visiems) ir adoracija (vyrams).

VIII. 3 — trečiadienis

8 val. — šv. Mišios, skaitytos. Pamokslas. Dienos tema: už visų laikų lietuvių, tėvynės gynėjus. 10 val. — Ateitininkų organizaciniai posėdžiai. 15 val. Miuncheno išvymių vietų lankymo-kongreso iškilmių aikštė.

VIII. 4 — ketvirtadienis

9 val. pontifikalinės šv. Mišios. Pamokslas. Dienos tema:

je — moterystėje. Tuo pačiu pasipildymu ir susijungimu pasiekiamas ir visą žmogaus būtybę pasotinąs pasitenkinimas. Ši meilės prasmė kyla iš grožėjimosi vienas kitu, atsiskleidimo ir savo asmens padovanavimo, atidavimo vienas kitam ir visiško susijungimo. Tokia besalygine ir apdovanojanti meilė yra viena iš aukščiausių laimės rūšių žemėje!

Šitokia vyro ir moters meilė yra taip pat paveikslas meilės, kurią Kristus myli savo Sužieduotinę Bažnyčią arba Dievas tikinti žmogų. Mums nematančiams dieviškosios meilės, vedusiųjų meilė gali ją padėti suvokti. Jei vedusiųjų meilė yra tokia didi ir tokią didžią laimę teikianti, kas bebus tad visoje pilnumoje jaučiama dieviškoji meilė?! (Bus daugiau)

už bolševikijoje kančiančius lietuvius. 14 val. — vyskupai ir prelatai vizituoja liet. senelius.

VIII. 5 — penktadienis

9 val. pontifikalinės šv. Mišios, laiko vysk. V. Brizgys. Pamokslas. Dienos tema: už viso pasaulio lietuvių jaunimą. 14 val. — parodų ir meno namų lankymas. 20 val. — renkamas kongreso iškilmių aikštėj.

VIII. 6 — šeštadienis

9 val. pontifikalinės šv. Mišios. Pamokslas. Dienos tema: a) už visą lietuvių tautą, b) Euchar. Kristus mūsų tautos stiprybė ir jėga. 11 val. — lietuvių jaunimas eina į kongreso iškilmių aikštę (Jaunimo valandėnė). 19,15 val. — visi eina į kongreso iškilmių aikštę.

VIII. 7 — sekmadienis

7,30 val. — šv. Mišios. 9 val. visi eina į kongreso iškilmių aikštę. Atsisveikinimas.

Kiekvieną dieną, šalia lietuviškų temų ir maldos intencijų, bus liečiamos ir pagrindinės — kongreso bendrosios. Lietuviškoji programa įterpta taip, kad lietuvių grupė galėtų dalyvauti ir visoje svarbiausioje bendroje kongreso programoje.

Lietuvių grupei turimoje vietovėje Miuncheno centre nakvynė ir maistas parai kainuos maždaug apie 10 vokiečių markių. Vietos yra maždaug šešioms šimtam žmonių, tik vargiai lietuvių tiek susirinks. Mūsų grupės rengėjai apgailestauja, kad iki šiol lietuviai, kurie kongrese žada dalyvauti, nesiskubina užsiregistruoti. Jau artimu laiku reikia pranešti vyr. kongreso komitetui, kiek patalpų bus sunaudota, kiek liks laisvų. Kad šitai būtų galima tiksliai pranešti, prašomi lietuviai visame pasaulyje, kurie kongrese žada dalyvauti grupėmis ar pavieniai, kuo skubiau pranešti apie dalyvavimą per savo parapijos kunigus ar tiesiog betarpiai lietuviškosios grupės komitetui tokiu adresu:

Rev. Dr. J. Aviža, Muenchen 2, Unterer Anger 17/I, Vak. Vokietija.

Dar kartą pabrėžtina, kad užsiregistruoti yra svarbu ir skubu, nes pavėliai pranešę gali negauti patogių patalpų. Tai liečia ir Vokietijos lietuvius.

Mečys Musteikis

LIETUVIS — AMERIKOS FUTBOLŲ MEISTERIS

Jonas Jonaitis

"Lietuvių Dienos" kovo mėn. numeryje patalpino išsamų straipsnį apie naują Amerikos futbolo meistrį — lietuvį Joną Jonaitį, kuris žaizdamas Baltimorės klube "Colts" su savo grupe laimėjo Amerikos futbolo čempionatą.

Apie šį naują futbolo meistrį visa Amerikos spauda plačiai aprašė, negailėdama simpatijų ir pažymėdama, kad naujasis meistris yra tikras lietuvis. Baltimoriškis laikraštis parašė straipsnį antrašte: "Sveikinimas... generolui Jonui", kur peržvelgiamas Jono nepaprastas žaidimas, jo didelis simpatiškumas ir užbaigia šiais žodžiais: Pasveikinimas generolui Jonui. Ir tai negalėjo atsitikti puikiam vyrui".

Pats viceprezidentas Nixonas teikėsi asmeniškai pasveikinti Joną Jonaitį, neskusdamas pagyrimų. Kažkas iš pašalio pasiūlė išstatyti laimėčius kandidatus ateinantiems rinkimams: Nixonas - Jonaitis. Vienu žodžiu visa Amerikiečių spauda liko sužavėta nauju meistrė.

Mums lietuviams tai didelė garbė ir džiaugsmas, kad mūsų tautietis išgarsino taip gražiu būdu lietuvių vardą. Kartu labai įdomu išgirsti jo paties pasisakymus dėl savo laimėjimo. Štai ištrauka iš jo pasikalbėjimo su "Lietuvių Dienų" korespondentu C. Surdoku.

— Gal galėtumėte pasakyti, kas Jums daugiausiai padeda pasiekti tokio laimėjimo?

— Pagrindinis dalykas tai treniruotė ir dar kartą treniruotė.

Mums tokio atsakymo neužtenka. Treniruojasi visi. O laimi Jonaitis. Čia turi būti kitų priežasčių.

— O kokias kitas priežastis savo pasisekimo galėtumėte nurodyti?

— Be abejo — Dievas. Be jo žmogus nieko negali. Na, ir mano žmonos riebi kiaušiniene, sako ir šypsodamasis žvelgia

virtuvės pusėn. O iš ten pasirodo Jonaitienė ir patvirtina, kad Jonas gerai valgo.

Bet kas nevalgo? Daug kas gerai valgo, bet blogai žaidžia.

Jonas toliau prisipažįsta, kad jis giliai praktikuojęs katalikas. Jis niekad sekmadieniais neapleidžia pamaldų, o kiekvieną rungtynių dieną priima Komunią. Kai kas pasakys, kad ir katalikybe dar nepadaro sporto meisterio. Taip, bet tas rodo, kad bažnyčia nėra vien bobučių reikalas.

— Gal turėtumėt kokią patarimą lietuviams sportininkams, kurių atstovą čia turime, — klausiu Jonaitį.

— Vienintelis dalykas, ką galiu patarti tiems, kurie nori ko nors pasiekti sporte, yra paraginimas treniruotis.

— Beje, kaip jaučiatės, kai visa Amerika apie Jus kalba?

— Malonu!

Korespondentas paduoda pasipalbinimą ir su Jonaitiene, kuri augina keturius vaikučius.

— Ponia Jonaitienė, ar turėjote kada nesusipratimų su savo vyru?

— Niekad neturėjau jokio nesusipratimo, kaip esame vedę.

— O kai dar buvote nevedę, ar turėjote?

— O, taip, mes net du kartus buvome nutraukę draugystę. Bet mano motina man sakydavo: "Nebūk kvailas, nežiūrėk į kitus, tie valkatoms išeis. Žiūrėk į Jonaitį, tai vyras!" Ji neapsiriko. Tikrai kiti buvę mano draugai niekais nuėjo.

— Ar Jūs turite kokių savo pomėgių?

— O ne, vienintelis mano užsiėmimas yra šeima. Aš tik šeimos reikalais rūpinosi. Ir iš viso aš esu grynai šeimos žmogus.

Štai kas padaro žmones laimingus ir kas duoda pasekimo gyvenime: darnus ir gražus susgyvenimas šeimoje, laikymasis savos religijos ir pamėgimas savo užsiėmimo — jam atsidasivimas.

VAIZDELIS IŠ JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ

Prieš mane ant stalo gulė dvi Viktorijos nuotraukos. Vienoje iš jų ji vaizduojama tik kaip bausė Čikagos Marios aukštesniąją mokyklą, tyro veido, ramybių akių. Kitoje — iškirptoje iš Floridos dienraščio, ta pati mergina nors tik po 5 metų jau sunkiai atpažįstama: daug pergyvenimų patyrusi veido išvaizda, klatingas žvilgsnis, gerokai apsinuoginusi. Šalia pridėtas laikraščio tekstas skelbia, jog ji pagarsėjusi naktinių klubų šokėja rasta negyva viešbučio kambaryje.

Išviršiniai į šį įvykį pažvelgus, atrodo nieko ypatingo, nes mes panašius atsitikimus matome kiekvieną dieną spaudoje, o taip pat kartais ir televizijoje netyčiomis užtinkame. Bet čia kažkaip jaučiamas specialus at-

vejis: juk ji lietuvaitė, lankiusi katalikiškas mokyklas, gyvenusi mūsų tarpe. Net nesinori tikėti, jog jos jau nebėra, kad ji pradžioje atsisakė tėvų bei savo tautiečių, vėliau — visų gyvųjų žmonių.

Gimnazijos laikų draugės Viktoriją pažinojusios paip maloniai, geros širdies merginai. Nors iš kitos pusės teigė, jog ji neturėjusi tvirtesnio nusistatymo ir linkdavo, kur kitos linkdavo. Tačiau, pabaigus gimnaziją, draugės nuėjo savais keliais ir ji liko viena nors ir su tėvais, kurie, matyti, neturėjo laiko, noro ar sugebėjimo padėti Viktorijai eiti gyvenimo keliu.

Tad ji apleidžia savo namus ir pasuka slidžiu keliu. Pradžioje vietas, bet su tėvais jau nesusi-

tinka ir apie save jiems nepraneša. Pradeda šokti naktiniame klube ir žinoma tik "profesionalininiu" vardu bei pavarde, kuris vėliau keičiamas pagal reikalą. Vėliau ir jos dokumentuose išdyksta kita pavardė. Viktorija kartą pakliuvusi išnaudotojų rankas iš čia neišeina: ji jau viena iš sindikato tarnautojų, kraujančių darbdaviams tūkstančius dolerių.

Ji metasi visu kūnu ir siela į gyvenimo sukurį. Išteka už vieno naktinio klubo savininko, bet, žinoma, neilgam. Vėliau išvyksta į tolimąją Floridą, kur ir vėl nauji įvykiai, nauji naktiniai klubai, bet ta pati aplinkuma — viendienišką gyvenimą. Tamsiuose klubuose praleidžia kelis metus, jų niūrios sienos nusineša gražiausią jos gyve-

nimo laikotarpį, kad ji turėjo tiek daug progų džiaugtis gyvenimu, kurti sau tvirtą pagrindą po kojomis. Nežinia, kur ji būtų atsidiurusi, kur būtų nukeliavusi. Bet šių metų pradžioje nutrūksta jos gyvenimo siūlas. Grįžusi naktį iš savo darbovietės, kitą rytą tarnaitės buvo rasta negyva. Tada aiškinamos mirties priežastys, bet nesurandamos, nes jokių išviršinių bei vidinių žymių nematyti, o taip pat neįtikinama ir kitokių pėdsakų.

Taip mums pasakojo laikraščio iškarpos, kurios kalba ir apie paskutinąją jos kelionę į kurią palydėjo jos likimo draugės — šokėjos ir klubo orkestro nariai. Sakoma jog ir tėvai apie jos mirtį sužinoję tik paskutinę die-

na prieš laidotuves, kada iš pirštų nuospaudų buvo nustatyta jos tikroji pavardė. Jie atvykę tik tada, kada kunigas koplyčioje skaitęs paskutinės maldas.

Beje, minima, kad ji atvykusi iš Lietuvos ir rašoma, kad buvo priėmusi šio krašto pilietybę. Duodamos ir jos visos vartotos pavardės bei profesijos detalesnis apibūdinimas, kuris čia net nepatogu būtų skelbti. Taip ji buvo palydėta į amžinybę, kaip vienas iš daugelio tų žmonių, kurių pasisekimai pranyksta su laikraščio išmetimu ir naujo plakato prie klubo durų priklijavimu.

Žiūrau į dvi nuotraukas ir man neįjauku darosi. Kyla galvoje daug klausimų į kuriuos sunku rasti atsakymus. Mintyse pinasi pasakojimai jos mokyklos draugų ir asmenų ją sutikusiuose naktiniuose klubuose. Verčiau laikraščio iškarpa, lyg ieškodamas jose atsakymo į didįjį klausimą kas privertė ją nueiti tokio keliu. Galvoju, kas nutraukė jos gyvybės siūlą. Jeigu ji pati norėjo išsigelbėti iš supusios trukšmingos, bet tuščios aplinkumos kokie buvo jos motyvai?

Apie tai galvojant, nejuočiomis nuklysti į mūsų jaunimo tarpą, kuri nemaža dalis kaip ir ji blaškosi, ieško, nuklysta nuo kelio. Žinau, jog yra ir daugiau tokių kaip ir ji, o už metų kitų jų bus dar didesnis būrys. Jie — lietuviškos bendruomenės nariai, lietuviškų katalikiškų mokyklų auklėtiniai, neranda vietos mūsų tarpe, neranda vietos kūrybingosios visuomenės tarpe.

Norėtusi tikėti, jog augščiau minėtas bei kiti į jį panašūs atsitikimai būtų tik rašytojo vaizduotės padarinys romano puslapiuose, norėtusi matyti, kad tai tik blėstančio sapno sapno likučiai rytmetį. Bet tas tyras veidas ir ramios akys neleidžia daug svajoti. Jos priekaištingai klausia: kur buvate mano tėvai, mokytojai, visi artimieji? Aš laikiu atsakymo bent mano draugų bei draugų labui!

Eduardas Šulaitis

G. BREICHMANIENĖ

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ATKŪRIMAS ir jų kultūrinė raida tremtyje

Senieji Amerikos lietuviai emigrantai, gyvendami toli nuo savo krašto, tėvynės ilgėsio vedami, stengėsi palaikyti ryšius su Lietuva, o augančio jaunimo tarpe skleisti lietuvišką dvasią ir papročius. Didesnės lietuvių kolonijos turėjo chorus ir po repetičių jaunimas šokdavo lietuviškus šokius: sukutinį, klumpakojį, noriu miego ir kt. Kartais tokius šokius parodydavo ir scenoje.

Prasidėjęs tautinių šokių sąjudžiui Lietuvoje, nebuvo užmiršti ir borliai užjūryje. 1939 m. vasarą tautinių šokių instruktorė M. Baronaitė Švietimo Ministerijos buvo išsiųsta į Ameriką ir čia apšlavė didesnius lietuvių centrus, mokydama tautinių šokių ir supažindindama su tautiniais rūbais. Dabar ir Amerikos lietuvių šokami tautiniai šokiai įgavo daugiau sceninio pavidalo ir susilaukdavo gero įvertimo amerikiečių spaudoje. Daug šioje srityje pasidaravęs yra šokių instruktorius V. Bieliajus.

Į Ameriką atvykę tremtiniai atsivežė ir naują tautinio pasireiškimo dvasią. Čia atvažiavo daugiausia dar Lietuvoje užaugęs jaunimas, ten išimokslinęs ir pažinęs laisvos tėvynės gyvenimą, pilnas ilgėsio ir meilės savam kraštui, savai dainai ir šokiui. Jie lyg ir įliejo naujo kraujo bepradedančiam merdėti ir amerikoništam vientiniam jaunimui. Pagyvėjo visos lietuvių kultūrinis gyvenimas.

Išsilaukė kai kurie dar Vokietijoje pasireiškę ansambliai: "Čiurlionis" — Clevelande ir "Dainava" — Čikagoje. Kitur prie chorų ar atskirai organizavosi tautinių šokių grupės. Daug kur tokios grupės gražiai užsirekomendavo ne tik lietuvių, bet ir gyvenamo krašto publikai. Geresnėms grupėms pasisekė pakliūti į televiziją ir dar platesnes mases supažindinti su lietuvių liaudies menu ir tuo pačiu mūsų tėvynės nelaime.

Suku ya kartais priversti klausyti paskaitų, norint supažindinti

svečiuosius su Lietuva, jos gyvenimu, istoriniais faktais ir t. t. Bet labai dažnai, atliekant programą kanadiečiams, tenka pastebėti, kad dar tik išėjus į sceną mūsų šokėjams, prasideda gausūs plojimai. Puikus skoningi rūbai, jaunatviška nuotaika pagauna žiūrovą. Po gerai atliktos programos žiūrovai patys apsupa mūsų šokėjus, teiraujasi apie Lietuvą, rūbus, kodėl mes čia atsiradome. Tai geriausia proga būti mūsų tautos ambasadoriais. Dar ir prieš šokius yra proga supažindinti žiūrovus su Lietuva, apibūdinant pačius šokius ir kraštą, kuriame jie atsirado.

Didžiausias tautinių šokių istorijos tremtyje įvykis tai 1957 m. birželio mėn. 30 d. Čikagoje Tautinių Šokių Šventės suorganizuojamas. Sunku būtų čia trumpai suminėti Tautinių Šokių Šventės reikšmę mūsų jaunimui ir visai tautai.

Kai mes palikom tėvynę labai maža literatūros tebuvo apie tautinius šokius. Čia tremtyje neturėjome jokių vadovėlių, šokių aprašymų ar panašiai. Tautosakos archyvai paliko mums neprieinami okupuotoje Lietu-

voje. Šokiai ėjo iš vienu žmonių į kitus, muzika buvo atkuriami iš itminties.

Tautinių Šokių Šventės ruošimo komitetas suvienodino, aprašė bent populiariausius šokius, išsispausdino gaidas. Dabar jau ir iš okupuotos Lietuvos pradeda pasiekti mus literatūra apie tautinius šokius, bet tada tai buvo didelis palengvinimas ypač nepatyrusiam vadovui. Šventės rengimo komitetas įdėjo daug darbo ir pasišventimo, bet atpildas — puikiai pavykusi Tautinių Šokių Šventė.

Tai tikrai buvo jaunimo tautinė šventė. Suskrido visi su pakilia nuotaika. Daug nuoširdaus darbo įdėta besirengiant šventei, dar daugiau malonių išgyvenimų ir prisiminimų ilgą laikui. Ypač tie, kurie neatsimena Lietuvos, jos jaunimo sąskrydžių ir švenčių, išgyveno bent dalį to, sustiprėjo dvasia.

Malonu, kad daromi pasiruošimai antrajai Tautinių Šokių Šventei: ruošiami vadovų kursai. Būtų gera, kad kuo daugiau vadovų galėtų taisy kursais pasinaudoti. Dar yra ir didelių bendruomenių, kurios neturi tautinių šokių grupių. Dabar

būtų proga pasiūlyti į kursus vadovų ir suorganizuoti savo kolonijoje tautinių šokių grupę būsimai šventei. Bendruomenės valdybos pareiga yra steigti ir globoti tautinių šokių grupes, teikiant joms moralinę ir materialinę paramą. Čia reikalas ne vieno kito žmogaus, bet mūsų visų. Jaunimas, esu tikra, neliks pasyvus.

Tautinės kultūros sėklą reikia sėti nuo pat mažens. Tautiniai šokiai yra pats lengviausias ir populiariausias tautinės kultūros ugdymo būdas jaunimo tarpe. Reikėtų įvesti tautinius šokius į šeštadienines mokyklas. Kai kur tai jau padaryta ir gražiai veikia moksleivių tautiniai ansambliai.

Mes esame išsiblaškę svietimuose kraštuose lyg mažos salelės didžiulėje jūroje. Labai svarbu, kad tos salelės nemažėtų ir neskestų, o augtų ir plėstųsi. Mūsų pareiga perduoti ateinančioms kartoms savo kalbą, dainas, šokius, papročius, skiepyti tėvynės atminimą. Tai mūsų tautos dvasinis turtas. Jis artimas ir mielas mūsų širdžiai, jis turi toks pasilikti ir ateinančiose kartose. (Pabaiga)

LIETUVIAI ARGENTINOJE BERRISO P A D Ė K A

"Mindaugo" draugija dėkoja visiems, prisidėjusiems prie draugijos 29 metų sukakties paminėjimo: p. Lemberiui ir Lietuvų centro jaunimui už suregtą ekskursiją ir įteiktą dovaną — Vytį, SLA sekr. p. R. Vozgirdui, "Liet.Aidų", "Šv. Cecilijos choro" ir "Lietuvai Laisvinti Centro" atstovui — p. Kar. Misiūnui, ukrainiečių dr-jos atstovui M. Diduch, "Vyties" atstovui, "Nemuno" dr-jos jaunimo ats. A. Markui, "Laiko" ir Avellanodos Apylinkės atstovui — kun. A. Staigvilai, "Arg. Liet. Balso" redaktoriui K. Norkui už draugiškus sveikinimus.

Vaidintojams: p. N. Marcinkevičiūtei, pp. A. O. Šeštakauskam, p. Alb. Ražanskui, p. L. Gabriūnui, režisoriui p. Pr. Stroliai ir sufler. p. M. Zagrakaliui.

Už paaukotus valgius ir stalo paruošimą svečiams ir kitu būdu prisidėjusiems: O. Šeštakauskienei, O. Stundžieniai, pp. D. N. B. Marcinkevičiams, pp. J. J. Stoškūnams, pp. A. A. Jočiams, p. L. Marcinkevičiūtei Santili, pp. V. B. Stundžiai, p. A. Glemžieniai, p. V. Juškienei, p. S. Mikalaitienei, p. T. Griškienei, p. A. Markevičiui, p. J. Talmontui, p. P. Ražanskui, p. K. Pilkaui ir kitiems visiems dirbusiems.

"Mindaugo" draugijos valdyba.

Šventos Mišios Aušros Vartų Bažnyčioje

BIRŽELIO MĖN.

- 6 d. 8,15 val. už Antaną ir Marijoną Bajerčius.
- 7 d. 8,15 val. už Millerių šeimą.
- 8 d. 8,15 val. už Vladislovą ir sūnus Žukėvičius.
- 9 d. 8,15 val. už Stanislovą Žukėvičių ir sūnus.
- 9 val. už Romualdą Navilinską.
- 10 d. 8,15 val. už Petronelę Kuraitienę.
- 11 d. 8,15 val. už Gen. Teodorą Daukantą.
- 9 val. už Pranciškų Grigonį.
- 12 d. 9 val. už Malenų šeimos mirusius.
- 10,30 val. Suma už tėvus (užsakė jaunimo dr-ja).
- 13 d. 8,15 val. už Antaną Matulionį.
- 15 d. 6,50 val. už Gen. Teodorą Daukantą.
- 7,30 val. už Joną Vasiliauską ir tėvus.
- 9,00 val. už Petronelę Kuraitienę.
- 17 d. 7,30 val. už Pranciškų Steigvilą (kunigo tėvą).
- 18 d. 7,30 val. už Vinčą, Pranciškų ir Eleną Valentukonius.
- 10 val. už Sledžių ir Simanavičių šeimas (kviečia pažįstamus ir gimines).
- 19 d. 8 val. už Mikaliną Juzoką.
- 10,30 val. už Lietuvą ir ištremtuosius.
- 18 val. už Kazimierą Sulinį.

BERRISSE

Birželio 12 d. 10 val. už A. Petronį.

26 d. 10 val. už Br. Skaržauską.

TEMPERLEY

Birželio 19 d. 10 val. už Juozą ir Onos Narusevičius. Kviečia artimuosius ir pažįstamus.

PRANEŠIMAS "LAIKO" SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Pakartojame visiems "Laiko" skaitytojams, kad "Laiko" prenumerata metams 100 pesų tik tiems, kurie užsimoka už jį administracijoje, arba paprasti raštinėse laiku, neraginame. Pas tuos, pas kuriuos turi atvykti "Laiko" prenumeratos rinkėjas, privalo užmokėti 110 pesų.

"Laiko" Administratorius.

MOTORAI,

Pervyniojimas (bobinaje) ir kiti motorų ir elektros reikmenų patalymai.

SAŽININGAS DARBO ATLIKIMAS JUJUY 1362 Lanus Oeste

* KIRPYKLA "OLGA" — Ilgalaikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniosiomis mašinomis ir naujais metodais. Pirmama mokinėsi — Olga Jasulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

MŪSŲ MIRUSIEJI

ADELĖ URBANAVIČIŪTĖ MAŽEIKIENĖ PALAIDOJUS

Gegužio 14 d. mirė pavyzdinga lietuvė ir garbinga šeimos motina Adelė Urbanavičiūtė-Mažeikienė, sulaukusi 57 metus. Velionė buvo kilimo iš Bandžių km. Gižų valsč. Vilkaviškio apskr. Argentinos atvyko 1927 m. Tais pačiais metais sukūrė lietuvišką šeimos židinį su Jurgiu Mažeika, kilimo iš Marijampolės, kuris tais pačiais metais atvyko iš Lietuvos ir visą laiką gyveno Berisė.

Nors sąlygos buvo sunkios ir visokios išseivijos audros blaškė, bet pp. Mažeikai išliko lietuviai patriotai, tikintys katalikai: lankė bažnyčią, dalyvavo lietuviškuose rengimuose, aukodavo tautos Fondui ir kitiems lietuviškiems reikalams. Velionė priklausė prie Gyvojo Rožančiaus draugijos.

Tvarkingai gyvendama, savo pastangomis ir darbu pp. Mažeikai buvo pastatę namus ir salioną Montivideo gatvėje Nr. 1808, kur buvo atidaryę smulkių prekių krautuve. Užaugino dvi dukteris, kurios jau ištekėjusios: Berta Mičkienė ir Izabelė Radžiūniene. Be to liūdesyje paliko savo vyrą J. Mažeiką, sesutę Mariją Norvaišienę, su vyru p. Norvaiša, ir sūnum Liudviką. Lietuvoje liko 5 seserys ir 1 brolis. Berisė liko liūdeti didelis būrys draugų ir pažįstamų. Gedulingos pamaldos buvo atlaikytos Maria Auxiliadora bažnyčioje geg. 15 d. ir po jų palaidota La Platos kapuose.

Išsėkis ramybėje Argentinos žemelėje!

Gegužio 10 d. mirė Elzbieta Latvėnaitė-Tarandienė 58 metų amžiaus, kuri prieš mirtį buvo aprūpinta šv. Sakramentalais ir palaidota La Platos kapuose.

Pranciškų Gedzevičius, grįždamas iš Jono Saprigono vestuvių, buvo tranvijaus pagautas ir suvežinėtas. Tai įvyko gegužio 16 d. vakare. Liko nuliūdusi žmona Ona, duktė Adelė ir sūnus Jonas.

BRAZILIJOS MİRĖ LIETUVIS SPORTININKAS ŽURNALISTAS EDVARDAS GIRČYS

Iš Brazilijos pasiekė liūdna žinia, kad Rio de Janeiro mieste mirė žinomas lietuvis žurnalistas Edvardas Girčys. Velionis dar jaunas buvo atvežtas į Braziliją. Nuo pat jaunystės domėjosi sportu. San Pauluje gyvendamas, dalyvavo įvairiose sporto rungtynėse, kuriose buvo surinkęs visą eilę atsižymėjimo medalių ir taurių.

Rio de Janeiro mieste turėjo automobiliams reikmenų parduotuvę. Velionis mėgo keliauti: yra apvažiavęs Braziliją, pasiekęs ir Argentiną. E. Girčys buvo jautrus visiems lietuviškoms reikalingoms, paremdamas stambiomis aukomis. 1955 m. eucharistinio Kongreso metu pas E. Girčį buvo prigūžėję daugybė lietuvių iš įvairių kraštų, kuriuos velionis su dideliu atidumu priglaudė ir vaišino. Lankantis Brazilijoje lietuviams sportininkams, velionis paaukojo 10 tūkstančių kruzeirų atminimo veliavėms pagaminti.

Rio de Janeiro kolonija Edvardo asmenyje neteko didelio lietuvių patrioto ir veikėjo. Jo netekimas ilgai neužgydys tos žaizdos širdyje, kuri paliko savo artimųjų tarpe.

"Laikas" ta proga siūnia nuoširdžiausią užuojautą velionio žmonai, sūnui, tėveliams ir broliui bei visai Rio de Janeiro lietuvių kolonijai.

SUOMIAI PAMINĖJO GENEROLO TEODORO DAUKANTO MIRTĮ

Suomijų didžiausias dienraštis su 300.000 tiražu ir su 40 puslapių š. m. balandžio 17 d. gavęs žinią apie Gen. Daukanto mirtį, atsispaudino ilgą velinio nekrologą su atvaizdu. Viename suomių prieteliui siųstame laiške gen. Daukantas yra minėjęs, kad jis jaunas būdamas vasarodavo Suomijoje, kur priprato mylėti jūrą. Vėliau, kaip žinome, gen. T. Daukantas tarnavo Helsinkyje, kur karo metu buvo Suomijoje gyvenančių lietuvių draugijos pirmininkas. Beto 1927 metais jis dalyvavo Lietuvos Šaulių Sąjungos ekskursijoje

po Suomiją ir ta proga Vilipurio mieste pasakė suomiškai kalbą.

"Laiko" redakcija yra gavusi be to ir iš kitų tautų, kaip latvių, italių, lenkų, azerbaidžianų gražių atsiliepimų apie gen. T. Daukantą, kuris tų ir kitų pavergtų tautų atstovams buvo labai geras žinomas ypač Argentinoje, kai velionis buvo jų pačių išrinktas "Liberacion Europea" prezidentu. Savo nuosaičiu ir patraukiaučiu būdu buvo pas visus laimėjęs dideles simpatijas.

KONSTANCIJA RAČKIENĖ

mirusi gegužės 17 d. ir palaidota Chacarito kapinėse.

SKELBIMAS

"Laiko" aukotojai bei rėmėjai, kurie prisidės prie mūsų atstovo Pijaus Gudelevičiaus organizuojamos kelionės į Muencheną ir Romą, bus atsiminti ir pagerbti kelionės aprašymuose "Laiko". Be to jis atstovaus visus lietuvius ir "Laiko" skaitytojus pačiame kongrese, kur tikimasi sulaukti apie 600 lietuvių iš visų laisvojo pasaulio kraštų.

Kelionės išlaidoms padengti yra leidžiama loterija, kurioje galima išlošti: rankinis laikrodis, uždegtuvus Foto ir pinigė.

Loterijos lošimas vyks liepos 8 d. Bilietų kaina 10 \$. Išgyti bilietus prašomi pas P. Gudelevičių. Loterija eina kartu su valstybine.

Prisidėjusiems iš anksto dėkinga "Laiko" administracija

"LAIKO" SPAUSTUVĖ

Pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinius pakvietimus, Pirmos Komunjijos paveikslėlius, knygas, laikraščius, žurnalus, ir atlieka kitus spaudos darbus.

KREIPTIS:

Mendoza 2280 - Avellaneda - T. E. 208 - 5027

- BARRETAS
- CARRITOS
- CORTAFRIOS
- GRINFAS
- CARRETILLAS
- PUNTAS
- PALAS
- PLANCHAS

Fábrica de Baldes y Canastos Reforzados

para la construcción

JUAN HORACIO CZOP e Hijo

ISLETA 1313
Valentin Alsina

T. E. 208 - 8717

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ"

Savininkas VYTAUTAS DORELIS

Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas.

Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike.

BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay

Telefonas 22 17 - 77

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.

ATLIEKAMI ĮVAIRŲS STALIAUS

DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

Villa Scasso

T. E. 68 - 7268

Casa "DOMICELA"

Sav. A. LEVANAVIČIUS
ĮVAIRIŲ RŪSIŲ MEGZTINIAI,
ŠALIKAI, KAMPEROS
šilko ir drobės išdirbiniai
— PRIEINAMOS KAINOS —
CANADA 2025 Lanús O.

Casa MUSKETAS

Parduoda
PLOKSTELIS, PIANINUS,
AKORDEONUS, BANDEONUS
TELEVISIOS APARATUS
IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS

T. E. 50 - 5948 Sanabría 2790-92

Vitrių Fabrikas

"VITRAL"

Sav. W. A. Rastauskas

Irengimas moderniškų vitrių
prekybos namams ir krautuvėms.
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

Turismo Mandiyo

25 de Mayo 611 - 1er. P.
T. E. 32 - 2412

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

AV. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal
Temperley F.C.N.G.R. BALCARCE 510
Lomas de Zamora

Buenos Aires Avellaneda

LIETUVIAI 25 GEGUŽIO EISENOJE

Gegužio 23 dienos eisenoje per Buenos Aires miestą tarp kitų tautų dalyvavo ir lietuvių jaunimas su tautiniais drabužiais. Miesto gyventojai lietuvių grupei nuosirdžiai plojo. Iš kitų tautų su tautiniais rūbais pasirodė tik baskai ir airiai. Iš garsiakalbio nuolat buvo minimas lietuvių vardas. Tuomi lietuvių jaunimas, savo gražių pasirodymų atkreipė į save užsipelnę dėmesį Argentinos 150 metų revoliucijos paminėjimo proga.

Pažymėtina, kad lietuvių šokėjų grupė yra pakviesta dalyvauti su tautiniais šokiais ruošiamame tautų pasirodyme birželio mėnesyje. Jau ne kartą ansambličiai yra pasirodę tarptautiniuose pasirodymuose, laimėdami visų simpatijas. Šokėjų grupė ateinančiam pasirodymui sparčiai ruošiasi.

• Viktoras Rukšėnas pašauktas atlikti karinę prievolę Argentinos kariuomenėje. Tarnauja Argentinos pietuose — Rio Gallegos.

• Konstantinas Račkauskas keturių omnibusų savininkas praplėtė savo namą ir pastatė antrą aukštą.

• Tadas Butleris su žmona Alina ir dukterimi Margarita gegužio 4 d. išvyksta į S. Ameriką, S. Francisco miestą. Vaziuoja laivu "S. Maru". T. Butleris buvo "Laiko" uolus skaitytojas.

ATVYKO IŠ Š. AMERIKOS

Šiomis dienomis iš Čikagos atvyko p. Petras Guzikauskas, kuris Chacoje turi savo brolių. Svečias žada pabūti keletą mėnesių Argentinoje. Svečias atvežė visai eilę lietuvių dovanų iš Jungtinės Valstybės esančių argentiniečių lietuvių.

Svečias atvežė naujieną, kad Birutė Vaitkevičiūtė, atvykus iš Buenos Aires, gegužio 28 d. ištekėjo už vieno lietuvių kanadiečio. Vestuvės įvyko Čikagoje, Pakšto svetainėje.

P. Guzikauskas yra tik prieš 8 metus iš Vokietijos atvykęs į S. Ameriką, bet per tą trumpą laiką spėjo įsigyti didelę parduotuvę ir svetainę. Mielam svečiui linkime viso geriausio Argentinoje.

KLEMENSO DEDELĖS ISLEISTUVES PARAPIJOJE

Gegužio 28 d. lietuvių parapijos valgomajam buvo suruošti išvykstančioje garbei pietūs. Laikė pietų buvo prisiminta ir Argentinos Revoliucijos šventė. Klebono vietoje žodį tarė jo pavaduotojas kun. Mykolas Jodka. Visi sugiedojo išvykstančiam ilgiausių metų. Kl. Dedelė kol išvyks, dirbs dar "Laiko" spaustuvėje.

P A D E K A

Susivienijimo Moterų Valdyba širdingai dėkoja visiems prisidėjusiems prie Motinos Dienos paminėjimo.

Širdingiausias dėkui pp. A. Šimkieniui ir U. Blumbergienei už padainavimą, taip pat visoms eilėraščių deklamotojoms p. J. Leišytei ir p. Olygtei Zabarauskaitėi.

Visiems dirbusiems bufete: B. Rasteniui, J. Juozapavičiui, K. Jokubauskienei ir p. Simonaitienei. Pasidarbusiems prie loterijos: pp. Mykolienei ir Boržonskienei bei prisidėjusiems darbo prie užkandžių pagaminimo: pp. Juozapaitienei, Agslienei ir Zabarauskieni.

Taip pat didelis ačiū prisidėjusioms maistui ir prie loterijos.

Moterų Valdybos pirmininkė **E. Kaibutienė**

KONSTANCIJAI RAČKIENEI mirus, jos dukteriai **VANDAI** su vyru **Antanu** ir sūnum **Ramučiu Vilučiams** reiškiamame nuosirdžiausią užuojautą.

Simanavičių šeimos

KONSTANCIJAI RAČKIENEI mirus, jos dukrai **Vandai**, žentui **Antanui** ir anūkiui **Ramonui VILUČIAMS** liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškia.

J. Butkevičius ir šeima

FELIKSUI SCHEMBERGUI mirus, liūdesio valandoje likusiai jo žMONAI **ADELEI** ir SŪNUI **RIKARDUI** reiškiamame gilią užuojautą.

Uršulė ir Petras Simanavičiai

MOTINOS DIENOS PAMINĖJIMAS AVELLANEDOJE

Gegužio 28 d. Birutėčių iniciatyva buvo paminėta Motinos Diena. Paskaita apie lietuvių motiną skaitė kun. A. Steigvila. Eilėraščius pasakė Onutė Pajaujytė ir Lucija Masiulionytė. Jaunosios Birutietės suvaidino vieno akto vaidelį: "Kankinių Testamentas".

Sveikintina Birutėčių iniciatyva, tik gal būtų geriau minėjimą padaryti kartu su bažnytine motinos paminėjimo diena.

KLEMENSO DEDELĖS ATSIŠVEIKINIMO ASADO

Gegužio 22 d. Lietuvių Centro patalpose buvo surengta išvykstančiam į S. Ameriką "Laiko" spaustuvės vadovui Klemensui Dedelei asada. Prie maloniai lietuvių aptarnamų stalų buvo sudėję eilė svečių, kurių tarpe matėsi berisiečiai, daugelio organizacijų bei spaudos atstovai.

Centro Valdybos pirmininkui tarus atsisveikinimo žodį, daugelis

kalbėtojų išreiškė savo nuosirdžius linkėjimus vykstančiam į Naująją Žemyną. Jaunimas tuo tarpu linksmai šmekučiavo.

Svečiai apžiūrėjo ta proga Liet. Centro saloną, pasigerėjo jo puikiu įrengimu. Prie salono įrengimo labai daug pasidarbo p. Zienka ir A. Rimkevičius, kurie su didžiausiu pasišventimu ir užsidegimu realizavo šį puikų darbą.

Klemensas Dedelė ilgus metus išdirbo "Laiko" spaustuvėje kaip linotipistas ir paskutiniu laiku kaip spaustuvės vedėjas. "Laiko" spaustuvė netenka vieno prityrusio darbininko. Linkime, kad išvykstantysis į S. Ameriką su tokiu pat pasisekimu tęstų savo darbą "Drango" spaustuvėje.

• Izidorius Dailydė, kuris gulėjo La Platos klinikoje, jau pasveiko ir išvyko pas savo pussešerę Žeknienę, Berisė, kur baigia gydytis.

P. Iz. Dailydė turi reumatizmą. Jis gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad tenai mirė jo motina 85 m. amžiaus.

PAIEŠKIJIMAI

• Paieškomas Jonas Naujokas, kilęs iš BILDŪNŲ kaimo, Batakių parapijos, Tauragės apskr. Paieško suinteresuotieji Kanadoje. Kas žino apie minėtą asmenį prašome pranešti p. Izidoriumi Naujokui, c. Republica Argentina 1369, Val. Alsina.

• Paieškomas Jonas Šležys sūnus Kazimiero. Ieško jo duktetė Zofija Žiūrienė iš Lietuvos. Paieškomas arba kas žino apie jį ką nors, prašome pranešti sekančiu adresu: D. Gilvydienė, Rio Cuarto 3244, arba Telefonu 21-8739.

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

- (NESKAITANT PRENUMERATŲ)
- \$ 200 Monika Galickienė
- „ 100 Alfonsas Aleksūnas
- „ 100 Leonas Petrauskas
- „ 100 Vincas Pečiulis
- „ 100 Povilas Savickas
- „ 100 Pranas Šiaulūnas
- „ 100 Juozas Šidonis
- „ 50 Juozas Mežinskas.
- „ 50 Edvardas Riliškis
- „ 50 Juozas Galvelis
- „ 50 Karolis Talutis
- „ 30 Stasys Venckaitis
- „ Mykolas Šlikas
- „ 20 Vincas Laurutis
- „ 10 Kazimieras Patiejūnas
- „ 10 Inž. Juozas Bukevičius
- „ 10 Vincas Kairys

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuosirdžiai dėkoja

„LAIKO“ Administracija.

BRONĖ IR JUOZAS ŠIUSIAI ATOSTOGAVO KORDOBOJE

Šiais metais pp. Šiusiai atostogas praleido Kordoboje ir Alta Gracia. Iš kur aplankė Paisanita, Carlos Paz, Dique Molinos, bei kitas vietas. Alta Gracia buvo apsiostoję pas p. N. Ražaitį ir aplankė kitus lietuvius: Merkius, Petrauskus, Lašinskus, Šlekonių ir Turauskus. Kordoboje buvo sustoję pas pp. Sadukus svečiuosna. Aplankė Lietuvių 6-ą skyrių ir buvo nusteibinti dideliu skyrtaus darbštumu ir vieningumu bei jaunųjų veikla. Žymesniuosis veikėjų tarpe sutiko: Meilučius, Sadukus, Tumošus, Rezij, Šulcą ir kitus.

Ponai Šiusiai lieka visiems Alta Gracia ir Kordobos lietuviams labai dėkingi už malonų priėmimą, ypatingai dėkingi ponui Ražaičiui, kur svečiai išbuvo apie 20 dienų. Taip pat nuosirdžiai lieka dėkingi pp. Petrauskams už didelį vaišingumą ir draugiškumą. Savo padėką pp. Šiusiai baigia: "Nepamiršime Alta Gracia lietuvių nuosirdumo".

PIRKO PUIKŲ NAMĄ

Muzikas Vaclovas Rymavičius, Bronius Virbičkas ir Edvardas Novaro susidėję pirko puikų dviejų aukštų su visais patogumais įrengtą namą. Viršutiniame departamente naujieji šeimininkai baigia įsirengti sau patogius butus apsigyvenimui. Apačioje randasi didelės patalpos jau išnuomotos krautuvei su gyvenamuo butu. Namas randasi už 3 kvadrų nuo Avenida Rivadavia, maždaug Nr. 9000 vietoje, Floresto rajone, Bs. Aires. Prieš kelis mėnesius už šį namą sumokėjo 750.000 pezų, bet dabar jo vertė paško iki dviejų milijonų pezų.

• Marija ir Kazimieras Kunigonai, drauge su pp. Bajerčiais, savo paskutinio modelio Fordu, žiemos atostogas praleido Kordoboje ir kituose miestuose.

PADEKA UŽ APLANKYMĄ

P. Iz. Dailydė dėkoja jį aplankusiems ligoninėje: Tėvams Marijonams — kun. A. Lubickui, kun. V. Palubinskiui ir kun. A. Steigvilai, p. V. Stundžiui, Z. Juškai, B. Zekniui, P. Sakalaukui, J. Kavaliauskui, B. Bubliauskiui, R. Calvaz, A. Leipui, K. Leipui, V. Rapkai, B. Bradžiūnienei, O. Bekevičienei, A. Garsijai, Ely. Szego, E. Samanaukšienei, Mekšriūnieni ir Skaržauskienei. M. Tamoliūnui ir kun. Aug. Steigvilai už laikraščius. A. Mačiulaičiui, J. Šližiui ir P. Mekšriūnui už dovanas. Taip pat dėkoja savo giminėms: žmonai Valerijai ir dukrai Johanei, kurios iš Buenos Aires nuolatatos lankė. Ypač dėkoja poniai Zeknieni ir jos dukrai Aldonai, kurios kasdien lankė ligoninėje ir dabar globoja savo namuose. Visiems nuosirdus lietuviškas ačiū!

Iz. Dailydė

MŪSŲ LIGONIAI

Argerich ligoninėje paskutiniu laiku guli visa eilė lietuvių.

- Stasys Arasimavičius** jau kuris laikas kaip gydos. Jis laukia iš Lietuvos atvykstant savo dukterį.
- Kazimieras Patiejūnas** jau mėnuo laiko kaip guli, laukia operacijos. Jo sūnus atlieka karinę prievolę Buenos Aires mieste, kartu aplanko tėvelį ligoninėje. P. Patiejūnas yra uolus "Laiko" skaitytojas.
- Povilonis Stanislovas** iš Avellanedos gegužio 30 d. buvo internuotas dėl apendicito. Ligonis guli 4 aukšte, 15 salėje.
- Ponas Vaškelis**, dirbęs Floridoje prie geležinkelio jau daugiau kaip mėnuo kaip internuotas. Padaryta kijos operacija. Ligonis baigia sveikti.

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Duoba; Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi. Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 100.—, pusr. \$ 50.—, vienas nr. \$ 4.—. Urugnajuje met. 12 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XII METAI Nr. 258

2 DE JUNIO

Birželio 19 d. 12 val. Lietuvių parapijos Salėje, Brasil 835, Avellaneda, įvyks
IŠVEŽTŲJŲ MINĖJIMAS,
į kurį kviečiami visi lietuviai dalyvauti. Tą pačią dieną 10,30 val. lietuviška suma bus laikoma už Lietuvą ir išvežtuosius.
ALOST Valdyba

PAIEŠKOMAS

Paieškomas C. Czybir (Konsantas Čibiras) anksčiau gyvenęs Calle Fraga 115, Piñeyro, Bs. Aires. Ieško giminės Lietuvoje. Jei kas turėtų žinių apie šį asmenį, prašome pranešti Zenonui Prūsui, 7 Tecumsah Dr. Chillicothe, Ohio, USA.

TEMPERLEY

Ona Šernytė ir Jonas Zurba Villa Sastre, savo namuose, tarpe artimųjų gegužio 1 d. atšventė 35 metų vedybinių gyvenimo sukaktį, sulaukdami daug sveikinimų su dovanomis.

• Albertas Stanuilis baigęs jūrinių mokyklą, balandžio 28 d. su laivu "Granadero" išvyko į Angliją, iš kur toliau važiuos S. Ameriką ir po trijų mėnesių kelioms sugrįž Argentina.

Alberto Mamytė, Ona Laucytė, Villa Sastre 18 gatvėje tarp 7 ir 9 turi maisto krautuvei. Alberto sesuo Liucija taip pat mokina takigrafiją.

• Kazimieras Kudukis iš Lietuvos gavo liūdną žinią, kad ten mirė jo žmona Elžbieta Bičiūnaitė-Kudukiene, palikdama liūdesyje savo vyrą Argentinoje, sūnų Adolfą ir dukterį Birutę su šeimomis Lietuvoje.

PAMINĖTA MOTINOS DIENA

Gegužio 21 d. temperliečiai gražiai paminėjo Motinos dieną. Minėjimas įvyko p. St. Pauliukėno salone, kuris prisipildė sausakimšai lietuvių. Minėjimą atidarė Apylinkės pirmininkas p. Sadauskas, pakviesdamas p. mokytoją Paliulionį su paskaita, po kurios sveikinimo žodžius pasakė kun. Aug. Steigvila, Dr. A. Kairrelis, p. Paliulionis, "Mindaugo" draugijos pirmin. V. Stundžia iš Berisso.

Meninėje dalyje buvo parodytas vieno akto vaidelis: "Prie Motinos kapo", kurį suvaidino O. Agelaitis ir M. Povilaitytė. Vaidelis buvo puikiai suvaidintas. Pono J. Valantinavičiaus vyrų oktetas išpildė keletą lietuviškų liaudies dainelių.

Po meninės dalies jaunimas pašoko, o svečiai buvo pavaišinti lietuviška dešra ir vermutu. Minėjimas visiems paliko jaukų įspūdį.

PADEKA

Temperley Apylinkės Valdyba dėkoja prie Motinos dienos šventės susirėngimui prisidėjusiems: p. St. Paliukėnui už salę, p. mok. Paliulionienei už paskaitą, kun. Aug.

SKELBIMAS

Š. m. birželio mėn 11 dieną, šeštadienį, šaukiamas Argentinos Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos posėdis Lietuvių Parapijos patalpose.
Dalyvavimas būtinas.
Pirmininkas Ign. Padvalskis

ARGENTINOS LIET. SUSIVIENIJIMO JAUNIMAS birželio 11 d. 21 val. Avenida San Martín 3275

ruošia

VERMUTA
su įvairia programa ir šokiais.

Pelnas bus skiriamas dėl ruošiamų tarpklubinių krepšinio rungtynių tarp lietuviškų komandų.
Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

Steigvilai, Dr. A. Kairėlini, p. Paliulioniai ir p. V. Stundžiai už sveikinimo kalbas. Artistams O. Agelaičiui ir M. Povilionytei.

P. J. Valantinavičiui ir jo oktetui už atliktas dainas. Už gėlių gegijimą O. Povilaitytei ir D. Sadauskaitėi. Už paruoštą vakariene p. U. Povilaitienei ir J. Sadauskienei. Muzikos vadovui V. Galeckui ir visiems kitiems prisidėjusiems bei apsilankiusiems.
Apylinkės Valdyba

ROSARIO

NAUJA BENDRUOMENĖS VALDYBA

Š. m. gegužio 8 d. Rosario Lietuvių Bendruomenės visuotiniame susirinkime slaptu balsavimu buvo išrinkta nauja valdyba, kuri sekančiai pasiskirstė pareigomis: Jonas Papeckis — pirmininkas, Antanas Latvėnas — vicepirmininkas, Aleksas Kalainis — sekretorius, Jurgis Liutkevičius — išdinininkas, Matas Klimas ir Ant. Švarlys — nariai.

Revizijos komisijon išrinkti: Tomas Plepys, Zigmas Stasevičius ir Balys Kaušpadas.

Naujoji valdyba dėkoja senajai už nuveiktą darbą ir pasišventimą dėl lietuvių tautos gerovės.

• Olgai Liolytei-Ferrari gimė dukte, kuriai duotas Silvinos ir Aleksandro vardai. Olgos Liolytės tėvai: Alfonsas ir Marija Lioliai yra žinomi kaip stambūs prekybininkai, kurie rengiant įvairius lietuviškus subvumus mieliai talkininkauja. Gyvena gražuose namuose Virasoro 1498.

• Zigmo Stasevičiaus duktetė, Dianą, gyvenanti Garay 1298, Rosario, susilaukė sūnaus. Dianos Stasevičiūtės šeimoje jau ketvirtas vaikas. Dianos tėvelis turi nusipirkęs gražų namelį Rosario mieste.

• Albertas Liutkevičius, studentas, gyvenantis su tėveliais Pasaje Benjamin 3965, Rosario, nusipirko naują modernų akordeoną-pianą ir mokosi ant naujo instrumento groti. Džiugu, kad lietuviškasis jaunimas žengia pirmyn — lavindamasis meno. Alberto tėveliai: Jurgis ir Ona Liutkevičiai gražiai gyvena ir prisideda kiek galėdami prie veikimo.

• Vaclovas Kybartas, gyvenantis P-je Quintana 1660, Rosario, staigiai susirgo; paralyžavo dešinę koją ir palietė ranką. Kurį laiką buvo paguldytas "Cruz Azul" ligoninėje, bet sveikatai kiek pagerėjus, grįžo į namus, kur gydos dukterį Irenos ir Rozitos bei žento priežiūroje.